

Returadresse:
Frennings vei 3,
Oslo 5

ENDELIG!

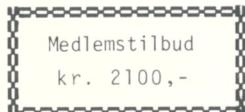
Sjakkcomputeren som holder hva den lover

I samarbeid med verdens største leverandør av sjakk-computere har Norges Sjakkforbund gleden av å tilby medlemmene "EXCELLENCE 4,0", en helt ny sjakk-computer som representerer et gjennombrudd.

Dens offisielle ratingtall i Norges Sjakkforbund er 1943, og nylig spilte EXCELLENCE 4,0 en match over 20 partier mot computeren "Elite Auto Sensory" (pris kr. 6990,-) som har vært i det absolutte tetbildet på markedet. Resultat: EXCELLENCE 4,0 vant med 16-4!

Veilende utsalgspris er kr. 2450,-, men med en rabatt på kr. 350,- kan våre medlemmer få computeren for Kr. 2100,- (hvorav kr. 300,- etter en avtale skal betales direkte til Norges Sjakkforbund).

Levering og Garanti via den norske importør Miljø-Produkter A/S.

- Enkel å betjene
- Brukerveiledning på norsk
- Batteri- og nettdrift
- Inkl. batteri (ca. 300 timer)
- 16 spilleinnåver (2 x 8)
- En rekke tekniske muligheter
- Ypperlig til analyser

- Har du spørsmål, ring Norges Sjakkforbund 02/151241
- Send nedenstående svarslipt til NSF, Frennings vei 3, 0588 Oslo 5

Vennligst send 1 stk. EXCELLENCE 4,0 Oppkrav kr. 1800,- pluss porto
 Avbetalning 6/12 måneder

Navn Personnr. (11)

Adresse

Postnr. Sted

Kr. 300,- er sendt Norges Sjakkforbund, Frennings vei 3, 0588 Oslo 5
 Over bankgiro 6003.30.02508 Postgiro 5 12 47 48 Vedlagt sjekk
(Klippe ut talongen og send til Norges Sjakkforbund!)

Nr. 9-10 desember 1985

TORSK SJAKKFEST

Simen Agdestein Nordisk mester! (s. 16)
Ex-verdensmester Botvinnik analyserer for NSB! (s. 26)

Sjakkhistoriens lengste og hardeste VM-match er over.
Kasparov (venstre) har erobret tronen i en alder av bare 22 år. (s. 3)
Karpov-intervju i nederlagets øyeblikk (s. 11)

NORSK SJAKKBLAD

Adr.: Fred Ellingsen
Slalåmbakken 5B
1500 MOSS Tlf: 032-56213
Adresseforandring sendes Oslo.

Hovedredaksjon Fred Ellingsen
+ layout Petter Haugli
Svein Rishovd

Soneredaksjon: Håkon Eiken
Torger Strand

Problemredaksjon: Nils van Dijk

Trykk: Reprografisk Industri a/s
Opplag: 4000

Medlemsblad for Norges Sjakkforb.
Medlemsskap inkluderer bladet
fritt tilsendt. Abonnementspris
for ikke-medlemmer 1985: kr.110.

Norges Sjakkforbund

Adr.: FRENNINGS VEI 3, 0588 OSLO 5
Tlf: 02-151241

Bankgiro: 6003.30.02508
Postgiro: 5.12.47.48

President: Geir Nesheim
Heggelivn. 73, 0375 OSLO 3
Tlf. 02-421954 j, 417555 p

Generalsekretær: Øystein Brekke
Pres. Harbitz gt. 23C
0259 OSLO 2

Innhold

2. Leder
3. VM-matchen
11. Karpov-intervju
12. Seriesjakk
16. Simen Agdestein nordisk mester
18. Sone 1 - lokalstoff
20. Sone 3 - lokalstoff
22. Sone 4 - lokalstoff
24. Junior-landskamp/Sverige
26. Oppslagstavla
28. Grünfeld v/ex-verdensmester Botvinnik
33. OSS utslått av Europa-cupen
34. Kandidat-turneringa/Frankrike
36. Norges Grand Prix
45. Problemisten
46. Julenøtter
53. Forbundsnytt
54. Turneringsinformasjon

Levert Oslo natt til 10. desember

TAKK FOR OSS!

Nok en redaktør-periode har vandret over i historien. I to år har vi tre i redaksjonen kjempet utallige kamper i produksjon av diverse stoff og artikler, fotografering og markarbeid forøvrig - samt endeløse timer, dag og natt, med kirurgiske inngrep med layout-kniven. Telefoner til alle døgnets tider, administrasjon, regnskap - godt krydret med deltakelse i Østlandsserien i den travleste innspurt, passe blandet med retting av stilbøker eller studier eller annen jobb - alt dette har liksom gitt tilværelsen en ny dimensjon! Vi ville ikke ha vært dette foruten, likevel er vi godt synt.

Når vi nå takker for oss, vil vi i dyp takknemlighet minnes alle dem som har gitt oss oppmunrende ord med på veien. Takk også til S-styret og Øystein Brekke for råd og vink.

Men først og fremst vil redaksjonen i ørbødighet og glede minnes det umerkede pioner-arbeid som Håkon Eiken og Torger Strand har utført. Uten deres innsats ville NSb ha vært betydelig redusert. Hjertelig takk!

NY REDAKSJON

Den nye redaksjonen er ikke klar, formelt sett. Men vi tar en "råsjanse" og sier: Johs. Kjeken tilsettes som redaktør, kombinert med annet arbeid på forbundskontoret. Sjakkbladets leder skal forfattes av generalsekretær.

La det være sagt med en gang, Øystein Brekke "innførte" fenomenet Norsk Sjakkblad, nærmere bestemt i 1975. Før det hadde man også NSb i flere generasjoner, men det tilhørte en helt annen verden hva angår sidetall, bildekvalitet, lay-out og ikke minst innhold. Altså, NSb - før og etter Øystein!

Også Johs. Kjeken kan norsk sjakkliv "på fingrene". En faglig meget dyktig kar.

Men ingen av dem har lest den aller ferskeste sone-responsen fra GP-turnering la-angt fra Oslo-gryta: "Flere av partiene som spilles i en slik turnering, er bedre underholdning enn Karpov & Co!"

Vil sone-redaktorene få sin "livsviktige" redaksjonelle frihet??

Fred

Kasparov erobret VM – tronen!

Kasparov: 1 ½ ½ 0 0 ½ ½ ½ ½ 1 ½ ½ ½ 1 ½ ½ 1 ½ ½ 0 ½ 1 = 13

Karpov : 0 ½ ½ 1 1 ½ ½ ½ ½ 0 ½ ½ ½ 0 ½ ½ 0 ½ 1 ½ 0 = 11

AV JACOV ESTRIN

EX-VERDENSMESTER/POSTSJAKK

Oversatt fra tysk av Fred Ellingsen

1. parti (3. september)

1-0

mesteren 20 minutter på.
6.Dd3 Da5 7.Dxe4 Lxc3+ 8.Ld2 Lxd2 9.
Sxd2

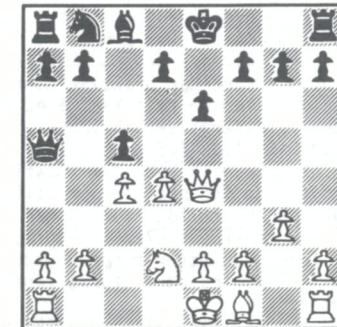
Hvit: Gari Kasparov
Sort: Anatolij Karpov

NIMZO-INDISK

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Det første partiet er, som alltid, av spesiell interesse for sjakkentusiaster. Den første overraskelsen: Pleide Kasparov tidligere i 3. trekk å velge enten 3.Sf3 eller 3.g3, så er han denne gangen beredt til Nimzowitsch-forsvaret.

3.- Lb4 4.Sf3 c5 5.g3 Denne moteaktige fortsettelsen er blitt innført av IGM O. Romanisjin.

5.- Se4 Dette trekket brukte verdens-

Diagramstillingen er godt kjent, men det neste trekket til verdensmesteren kunne neppe være hensiktsmessig.
9.- Db6 Tidligere forekom både 9.- 0-0 T0.dxc5 Sa6 11.Lg2 og 9.- Sc6 10.d5 Sd4 11.Kd1! d6 12.e3. I begge tilfeller kommer hvit frem til de beste utsiktene. Etter 9.- cxd4 10.Dxd4 0-0 11.Lg2 Sc6 12.De3 d5 13.0-0 d4 14.Dd3 e5 disponerer hvit det sterke trekket 15.f4! 10.dxc5 Dxb2 11.Tb1 Dc3 Idet Karpov binder motstanderens springer, forsøker han å vinne tid til å mobilisere sine krefter. Ytterst farlig ville det være å ta Ba2, hvilket hendte i møtet Ubilava-Lerner, Tallin 1983. Selv om svart kan rose seg av materiell overvekt etter 11.- Dxa2 12.Lg2 0-0 13.De3, støter han på alvorlige vanskeligheter pga den ugunstige plasseringa av sin dame, des- to mer fordi hvit er betraktelig foran i utviklinga.

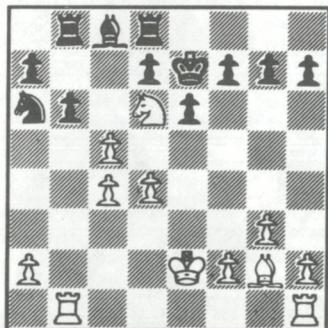
12.Dd3! Nå er den hvite planen forståelig. Idet hvit tvinger igjennom damebytte, befester han sine bønder og oppnår merkbar overlegenhet. Hittil har Kasparov brukt bare 10 minutter, i motsetning til Karpovs nesten en time.

12.- Dxd3 Svart har praktisk talt ikke noe valg, ettersom hvit kan få et farlig angrep etter 12.- Da5 13.Lg2.

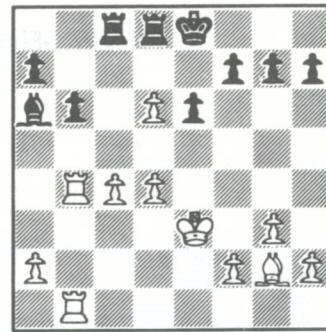
13.exd3 Sa6 14.d4 Tb8 Også etter 14.-e5 15.dxe5 Sxc5 16.Lg2 Sd3+ 17.Kf1 er den hvite overlegenheten iøynefallende. 15.Lg2 Ke7 16.Ke2 Td8 Verken her eller forrige trekk var b7-b6 mulig for svart fordi han etter bondeavbytte på b6 ville støte på enda større vanskeligheter.

17.Se4 b6 Det fins allerede ikke noe valg. För ikke å "kveles", søker svart å bryte blokaden for enhver pris.

18.Sd6!

18.- Sc7 Alle eksperter som var til stede i presse-sentrum, påpekte at fortsettelsen etter 18.- bxc5 ville bli 19.Txb8 Sxb8 20.dxc5. Imidlertid overså de det enkle 19.Sxc8+ og 20.Lb7! med kvalitetsvinst.
19.Tb4! Se8 20.Sxe8 Kxe8 21.Thb1 Den farlige springeren er byttet ut, men trykket til de gjenblivende hvite offiserene blir stadig sterkere.
21.- La6 22.Ke3 d5 23.cxd6 Tbc8 Selvfølgelig ville 23.- Txd6 være dårlig pga 24.c5.

24.Kd3 I presse-sentrum holdt man 24. Lf1, med trusselen 25.Ta4, for bedre. Etter vår mening er det øyeblikkelige 24.Ta4! enda sterkere, og hvis 24.- Lxc4 25.Lb7 b5, så 26.d7+ med vinst for hvit.

24.- Txd6 25.Ta4 b5 26.cxb5 Tb8 27.Tab4 Også her var et sterkere valg for hvit mulig, nemlig 27.Ke3! Deretter taper både 27.- Txb5 (pga det effektfulle Txa6!) og 27.- Lxb5 28.Tab4 Tdb6 pga 29.Txb5!, mens tilbaketrekning av den svarte løperen ville ha ført til tap av nok en bonde.

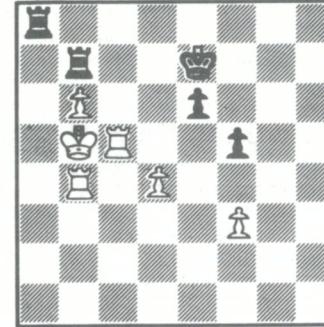
27.- Lb7 28.Lxb7 Txb7 29.a4 Ke7 Svart har havnet i fire-tårnslutspill med minusbonde og uten enhver redningssjanse. Dessuten fornemmet verdensmesteren en lei tidsnød.

30.h4 Etter at Kasparov hadde brukt en halv time på sitt 30. trekk, ga han av forstørrelige grunner avkall på det nærliggende 30.Tc1 etterfulgt av 31.Tc5 med enda sterkere trykk på motstanderen.

Egentlig fins det likevel ingen redning for svart.

30.- h6 31.f3 Td5 32.Tc1 Tbd7 33.a5 g5 34.hxg5 Txg5 35.g4 h5 36.b6 axb6 37. axb6 Tb7 38.Tc5 f5 39.gxh5 Txh5 40.Kc4 Th8 41.Kb5 Ta8

1-0

Her ble det tatt hengeparti. Verdensemesteren ga seg uten videre spill. Kasparovs hemmelige trekk var 42.Tbc4.

4. parti (12. september)

1-0

Hvit: Anatolij Karpov
Sort: Garri Kasparov

TARRASCH

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 Le7 4.Sf3 Sf6 5. Lg5 h6 6.Lxf6 Lxf6 Hittil - som i tredje parti.

7.e3 0-0 8.Dc2 Slik spilte Kasparov mot Timman, London 1984, og Karpov mot Kasparov, 27. VM-parti, Moskva 1985. I begge tilfeller kom hvit i fordel etter 8.- c5 9.dxc5. I det foreliggende partiet velger svart en annen utviklingsplan.

8.- Sa6 9.Td1 c5 10.dxc5 Da5 11.cxd5 Sxc5 12.Dd2 Mottakelsen av bondeofferet 12.dxe6 Lxe6 ville ha hjulpet svart til god offisersutvikling og farlig initiativ.

12.- Td8 13.Sd4 exd5 14.Le2 Db6 15.0-0 Se4?! Det ville være mer logisk med 15.- Se6 med hensikten å bytte den sentraliserte hvite springeren.

I kommentarene til partiene i forgående VM-match påpekte vi at Tarrasch-forsvaret ikke tilhører de åpningene som Kasparov bør velge mot Karpov - til tross for tidligere suksesser.

Et høyst utmerket spill kjennetegner verdensemesteren mot bl.a. Isolani, Karpov liker dette manøvreringspillet, og hans tidligere partier mot Kasparov understrekker dette. Dessverre synes ikke utfordreren å ha erkjent denne

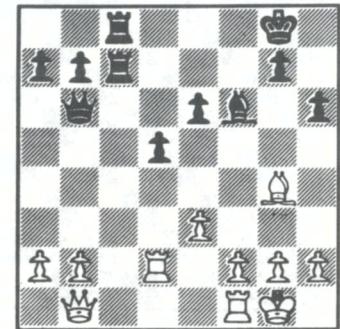
kjennsgjerningen, slik at vanskeligheter igjen vil vente ham ...

16.Dc2 Sxc3 17.Dxc3 Le6 18.Dc2! Tac8

19.Db1 Svart har likeverdig spill, utsiktene for begge er like. Men det er ikke den type spill som Kasparov trenger mot Karpov. Etter all sannsynlighet har det lyktes Karpov å få til et spill som hårfint tiltaler hans smak, og bare utifra dette psykologiske standpunktet er det grunn til å foretrekke Karpovs muligheter. Utifra dette saksforholdet fremkalles uvilkårlig en tankeforbindelse til revansjematchen Tal-Botvinnik, fra 1961. Den gang tok Botvinnik, av og til, bevisst dårligere stillinger med på kjøpet for å hindre at motstanderen skulle få slippe til med sitt kombinasjonsspillet, og hver gang hostet Botvinnik suksess med en slik taktikk.

Og for Kasparov er nettopp kombinasjonsspillet kjennetegnende.

19.- Tc7 20.Td2 Tdc8 21.Sxe6! fxe6 22. Lg4

Verdensmesteren kan allerede rose seg av en viss overlegenhet. I den svarte leiren er de hvite feltene svekket, mens bondeformasjonen er solid hos hvit. Tyngst veier imidlertid den omstendigheten at utfordreren mangler sitt eget spill. Han har ikke annet å gjøre enn å avvente motstanderens forestående påfunn, hvilket motsier Kasparovs karakter grunnleggende.

22.- Tc4 23.h3 Dc6 24.Dd3 Kh8 25.Tfd1 a5 26.b3 Tc3 27.De2 Tf8 For svart er det egentlig tid for å søke forenklinger. I denne sammenheng ville 27.- Tc1 være å overveie.

28.Lh5! Karpov manøvrerer meget fint og har åpenbart et kongeangrep i sinne. Dette foretak blir begunstiget gjennom ulikefargede løpere, da disse, etter Bronsteins slående uttrykk, bare vil

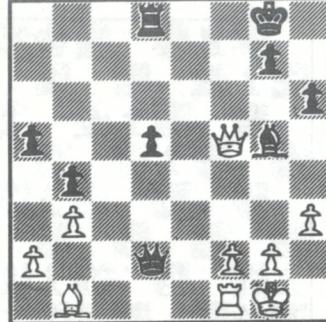
kunne møtes når det hele er over - i ei brikkeske.

28.- b5 29.Lg6 Ld8 30.Ld3 b4 31.Dg4 De8 32.e4! Verdensmesteren har gradvis styrket sin stilling og truer nå med å aktivisere sine offiserer.

32.- Lg5 33.Tc2 Txc2 Dc6 35.De2 Dc5 Ved første øyekast synes svart å sitte ved roret - det truer 36.- Txf2! - Likevel er det en provisorisk tilstand, mens kontrollen over diagonalen b1-h7 allerede er en kontinuerlig virkende faktor.

36.Tf1 Dc3 37.exd5 exd5 38.Lb1 Dd2 39. De5 Hvit var i stand til å vinne en merbonde ved hjelp av 39.Dxd2 Lxd2 40. Td1 Lg5 41.Txd5. Men etter 41.- Td8! 42.Txd8+ Lxd8, vil svart lett kunne remisere. Saken er den at de ulike farge-de løperne i sluttspillet - til forskjell fra midtspillet - heller kommer den svakere siden til gode.

39.- Td8 40.Df5 Kg8

Fra presse-sentrum: til venstre A. Kinzel, BRD, juryformann for VM-matchen, og til høyre vår mann i Moskva - ex-verdensmester i postsjakk J. Estrin, Sovjet

Her ble partiet avbrutt, og Karpov noterte sitt hemmelige trekk. Verdensmesteren fordel er blitt tvers igjennom overbevisende. Husanalysen har vist at hvit ved riktig spill må vinne.

Partiet fortsatte slik:

41.De6+ (det hemmelige trekk) Kh8 42. Dg6 Kg8 43.De6+ Kh8 44.Lf5 Dc3 45.Dg6 Kg8 46.Le6+ Kh8 47.Lf5 Kg8 48.g3 Kf8 49.Kg2 Df6 50.Dh7 Df7 51.h4 Ld2 52.Td1 Lc3 53.Td3 Td6 54.Tf3 Etter at det hvite tåret har sluttet seg til den angripende haren, kan den svarte stillingen ikke holdes lenger.

54.- Ke7 Etter 54.- Tf6 kommer 55.Te3 Txf5 (hvis 55.- Dg8, så 56.Lg6!) 56. Dh8+ Dg8 57.Te8+ Kxe8 58.Dxg8+ Ke7 59. Dc8+, og hvit står til vinst.

55.Dh8 d4 56.Dc8 Svart har tatt under kontroll punktet e3, men samtidig satt ut av spill løperen sin og spiller i virkeligheten videre med offiser under.

56.- Tf6 57.Dc5+ Ke8 58.Tf4 Db7+ 59. Te4+ Kf7 59.- Te6 ser effektivt ut, men så skjer det ikke mindre elegante 60.Dc4! Txe4 61.Dg8+ 60.Dc4+ Kf8 61.Lh7 Tf7 62.De6 Dd7 63. De5 T-0

5. parti (14. september)

0-1

Selv om kampens karakter i det femte partiet skiller seg ut fra tilsvarende i fjerde, kan begge partier bringes over på en fellesnevner. Det dreier seg om Karpovs spesielle stil, om hvordan det lyktes ham å dra fordeler ut av knapt merkbare unøyaktigheter hos utfordreren, lede disse to partiers følge inn i et elveleie som passet Karpov. Til tross for heftig diskusjon i presse-sentrum kunne ekspertene som var forsamlet der, ikke bli enige om hvor utfordreren hadde gjort den avgjørende feilen.

Hvit: Garri Kasparov

Sort: Anatolij Karpov
SPANSK

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 Sf6 5. 0-0 Le7 6.Tel b5 7.Lb3 d6 8.c3 0-0 9.h3 Lb7 10.d4 Te8 Som oppfinner av det føreliggende systemet står IGM I. Saitsev - sekundant til den regjerende verdensmester. Meningen med systemet består i at svart etter 11.Sg5 Tf8 12.f4 exf4 13.Lxf4 har til rådighet det sterke svaret 13.- Sa5 14.Lc2 Sd5! 15.exd5 Lxg5, hvilket gir ham fordel.

11.Sbd2 Lf8 12.a4 Dd7 13.axb5 axb5 14. Txa8 Lxa8 15.d5 Hittil gjentas det 46. partiet fra forrige VM-duell, hvor hvit etter 15.- Sd8 16.Sf1 h6 17.S3h2 Sb7 18.Lc2 Sc5 19.b4 Sa6 20.Sg4 kunne rose seg over markert overtak.

15.- Sa5! Et nytt og sterkt trekk.

16.La2 c6 17.b4 Sb7 Etter 17.- Sc4, kunne hvit fortsette med fordel 18.Sxc4 bxc4 19.Lg5! (men ikke 19.Lxc4 pga 19.- cxd5 20.exd5 Tc8) for etter 19.- cxd5 å kunne råde over 20.Lxf6 dxe4? 21.Sxe5! 18.c4 I betrakning kom også 18.Sf1, hvor det ikke blir lett for sort å få Sb7 i spill igjen.

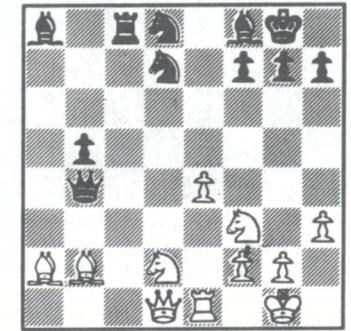
18.- Tc8

19.dxc6? For svart er åpningen av spillet rett og rimelig. Derfor er det vanskelig å forklare av hvilke grunner utfordreren lot seg lede til valg av dette trekket. Mer logisk ville 19.De2 ha vært, for å bevare sentrum.

19.- Dxc6 20.c5 Sd8 21.Lb2 dxc5! Et noe overraskende, men sterkt trekk.

22.bxc5 Hvit synes å ha mistet fatningen. Naturligvis var 22.Sxe5 dårlig pga 22.- Da6 23.Da1 c4 24.Lc3 Da3! med svart motspill. Derimot ville hvit fortsatt hatt likt spill etter 22.Lxe5 Sd7 23.Lb2 c4 24.Lc3.

22.- Dxc5 23.Lxe5 Sd7 24.Lb2 Db4!

Dette overraskende trekket for alle tilskuerne viste entydig at den regjerende verdensmester er ved roret.

25.Sb3 Denne fortsettelsen, som utfordreren brukte en halv time på, er på langt nær den beste og uttrykker nok en gang Kasparovs mangel på fatning.

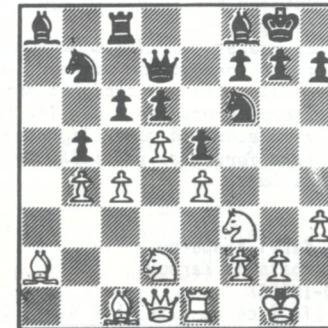
25.- Sc5 26.Lal Lxe4 Kasparov offerer en bonde, men oppnår ikke den minste kompensasjon, hvilket fremgår av det vide-partifølge. Utfordreren ville gjerne få til "sitt" spill, men Karpov kviler alle hans forsøk på å skjerpe kampen.

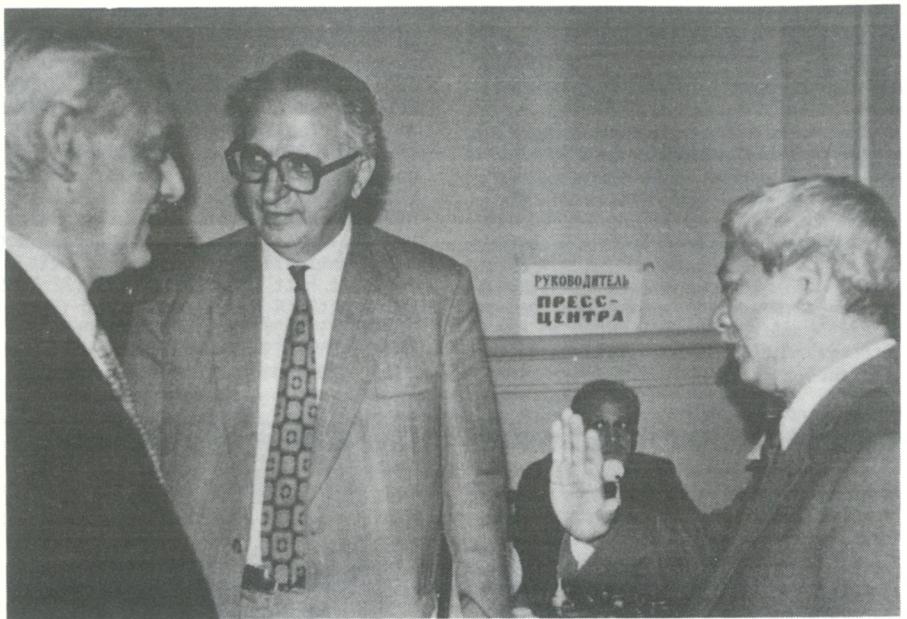
27.Sfd4 Sdb7 28.De2 Sd6 29.Sxc5 Dxc5 Karpov, som har en merbonde, søker å forenkle spillet.

30.Dg4 Te8 31.Td1 Lg6 32.Df4 Db4 33.Dc1 Le4 34.Tel Da5 35.Lb3 Da8 36.Db2 b4 37. Te3 Lg6 Enklest. Erobringene av Bg2 ville ha gitt svart unødig komplikasjoner etter 38.Txe8 Sxe8 39.Sf5

38.Txe8 Dxe8 39.Dcl Se4 40.Ld5 Sc5 41. Sb3

0-1

Toppfolk i internasjonal sjakkadministrasjon: fra v. sees R. Toran, Spania (FIDE's vicepresident for Europa), B. Kazić, Jugoslavia (formann for Rules Commission), samt FIDE-president Campomanes.

11. parti (1. oktober) 1-0

Kasparovs tapte fjerde parti påvirket den unge stormesteren fra Baku sterkt. Som utfordreren selv innrømmet, havnet han "under ei presse". Derfor er Kasparovs nederlag i det neste, 5. partiet, så godt som en naturlig hendelse.

De etterfølgende fem partiene behandlet Kasparov på en annen måte. På øk etter komplikasjoner ofret han i hvert møte en bonde for initiativ. Selv om utfordreren ikke ble helt skadeslös pga det ofrede materiellet, behaget kampens karakter han likevel. På denne måten unngikk Kasparov de ufordragelige trange stillingene samt faren for igjen å havne "under ei presse". Den regjerende verdensmesteren, derimot, spilte ikke helt solid i disse partiene - hvilket muliggjorde for Kasparov hver gang å utligne spillet uten stor anstrengelse.

Det 11. partiet vil uten tvil gå inn i sjakkhistorien som et av de mest dramatiske.

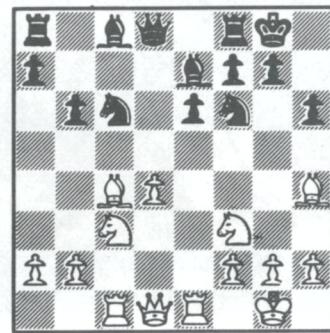
Som om de tallrike sjakkbegeiste rede været en sensasjon, var Tschaikovskij-konserthallen helt spesielt overfylt denne kvelden. Fullt var det også i presse-sentrums. VM-kampen blir jo dekket av 348 reportere - herav 150 utenlandske.

For tredje gang i løpet av VM-matchen ble Nimzo-indisk benyttet, selv om det var tydelig å se konturene av damegambit allerede etter 12 trekk. Den nătidige presentasjonen av forskjellige sjakkåpnninger tillater ikke sjeldentlike overganger.

I begynnelsen var det ingenting som varslet det forestående uværet. Først etter en alvorlig unøyaktighet som verdensmesteren presterte i det 14. trekket, støtte svart på vanskeligheter, og hans grove forseelse i det 22. trekket ble hans bane.

Hvit: Garri Kasparov
Sort: Anatolij Karpov
NIMZO-INDISK
1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.Sf3 0-0 5.

Lg5 c5 I det 7. partiet valgte svart 5.- d6 6.e3 Sbd7.
6.e3 cxd4 Risikabelt ville 6.- Da5 være pga 7.Lxf6 Lxc3+ 8.bxc3 Dxc3+ 9.Sd2 gxf6 10.Tc1 Da5 11.Dg4+ Kh8 12.Dh4 med hvitt angrep, Taimanov-Estevez, Lenigrad 1973.
7.exd4 h6 8.Lh4 d5 9.Tc1 dxc4 Sannsynligvis det beste svaret, fordi hvit etter 9.- Sc6 kunne fortsette med 10.c5 og fordel.
10.Lxc4 Sc6 11.0-0 Le7 12.Tel b6

13.a3 Utfordreren ville ikke fremskynde hendelsenes gang. I presse-sentrums undersøkte eksperter trekket 13.d5, som fører til åpning av sentrum. Etter 13.- Sxd5 14.Lxd5 exd5 15.Dxd5 Dxd5! (Hvis 15.- Lxh4 16.Dxc6 Lg4, så 17.Sxh4 Dxh4 18.Sd5 med bedre hvitt spill) 16.Sxd5 Lxh4 17.Sxh4 Sd4 ville spillet v  re utlignet. Først etter partiet slo man fast at hvit, istedenfor det foreslåtte trekket 15.Dxd5, kunne velge det sterke 15.Sd4!, med fordel.

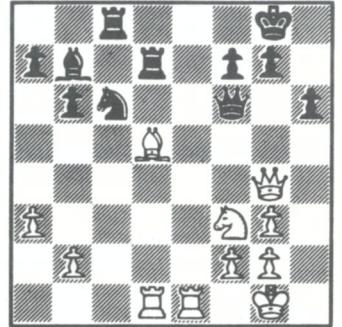
13.- Lb7 14.Lg3 Tc8? Betydelig tids-tap. Riktig var straks 14.- Ld6, og hvis 15.Lh4 Le7 16.La2, så 15.- Sd5! 16.Lg3 Sxc3 17.Txc3 Lf6 med tilnærmet like muligheter.
15.La2 Ld6! Selvfølgelig ville løper-bytte ha lettet defensiven for svart.

Se diagram!

16.d5 Ved første blikk kunne 16.Lh4 v  re nærliggende. Likevel, som IGM Vaganjan påviste, svarer svart da med 16.- g5! 17.Lg3 (men ikke 17.Sxg5? hxg5 18.Lxg5 pga 18.Sxd4! 19.Te3 Tc5! med svart fordel) 17.- Lxg3 18.hxg3 g4 19. Se5 Dxd4!, og både etter 20.Sxc6 Dxd1 21.Se7+ Kg7 22.Tcxcl Tc8, og etter 20. Sxf7 Txf7 21.Lxe6 Dxd1 22.Texcl Tcf8

kommer hvit tomhendt ut.
16.- Sxd5 17.Sxd5 Lxg3 18.hxg3 exd5 19. Lxd5 Df6 Etter alt sannsynlighet er den svarte damen best mulig plassert.
20.Da4 Tfd8 21.Tcd1 Td7 21.- Td6 ville ha vært sikrere for sort.
22.Dg4

I dette øyeblikk hadde begge ca 30 minutter igjen på klokka. Uten å n  le utførte Karpov sitt neste trekk.
22.- Tcd8?? Her burde svart ha spilt enten 22.- Tdc7 eller 22.- Td6. Isteden serverte han "  rhundrets tabbe" - som man spokte i presse-sentrums. Slik har Karpov tidligere stort sett ikke gjort.
23.Dxd7! Txd7 24.Te8+ Kh7 25.Le4+ 1-0 Etter 25.- g6 26.Txd7 La6 27.Lxc6 ville hvits materielle overvekt ha avgjort, ettersom 27.- Dxc6 fører til 28.Txf7 matt.

Hvordan kunne en slik overseelse gå til for verdensmesteren? Flere eksperter snakker om sjakkblindhet. Vi holder en

slik forklaring for ikke helt overbevisende. Tre tidligere partier forløp i intens spenning, hvor Karpov, til tross for merbonde, måtte stå imot initiativet til utfordreren. Både i det niende og tiende partiet lyktes det Kasparov å skape farlige trusler og drive motstanderen på defensiven. I det ellevte partiet måtte Karpov, og da uten merbonde, holde stand mot et varig stillingstrykk. Som IGM Gufeld mente, ble Karpov i dette møtet stadig tvunget til å finne det eneste mulige sveret og beregne enhver variant med den fineste presisjon. Det falt ham etter hvert vanskelig å utholde denne uavbrutte spenningen over lengre tid.

Også hos de ypperste sjakkspillere kan slikt inntrefte som blir betegnet som menneskelige feil. La oss bare erindre hvilke primitive feil Tals motstandere presterte i hans storhetstid. Heller ikke de holdt ut hans varige trykk, selv om man dengang ikke sjeldent tilskrev slike fenomen Tals hypnotiske evner.

Ex-verdensmester Tal kommenterer for Kasparovs hjemby, Baku.

19. parti (24. oktober) 1-0

Matchen har nådd det avgjørende stadium. Med det foreliggende partiet begynner den siste fjerdedelen av VM-kampen. Selvfølgelig vinner hvert utførte trekk, hvort parti i betydning. Dessuten vil tidsnøden også få en større rolle.

I det foreliggende partiet lyktes det Kasparov gradvis å komme til roret. Karpov ble presset på defensiven, hvor han neppe fikk rosenrøde utsikter. I lei tidsnød og vanskelig stilling begikk den regjerende verdensmester den avgjørende feilen. Selv om partiet ble avbrutt, fikk Karpov seilet uten å gjenoppta spillet.

Hvit: Garri Kasparov

Sort: Anatolij Karpov

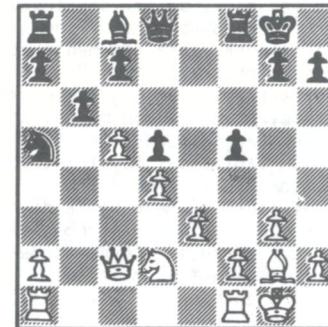
NIMZO-INDISK

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.Sf3 Se4

5.Dc2 f5 6.g3 Sc6 7.Lg2 0-0 8.0-0 Lxc3
9.bxc3 Sa5 10.c5 d6 Det siste trekket innebærer en unøyaktighet. Svart ville nok få mer ut av 10.- b6, hvoretter svart ville kunne oppnå etterlengtede forenklinger slik: 11.Sd2 Sxd2 12.Lxd2 Lb7 13.c4 Lxg2 14.Kxg2 Sc6.
11.c4 b6 Farlig er 11.- dxc4, fordi stillingen ville åpne seg, både etter 12.dxc5, og etter 12.Lb2. Det ville uten tvil komme hvit til gode, som ville få to farlige løpere.
12.Ld2 Sxd2 13.Sxd2 d5? En alvorlig feil. Med dette trekket dommer den regjerende verdensmester seg selv til en vanskelig, og enda verre, utsiktsløs defensiv. Nødvendig var derfor 13.- Lb7 14.Lxb7 Sxb7 15.c6 Sa5 16.d5 De7, med komplisert og forviklet stilling.
14.cxd5 exd5 15.e3

Se diagram!

Til ulempene ved den svarte stillingen hører både den elendige bondeforma-

sjonen i sentrum og på dronningfløyen, og maktesløsheten til å hindre den hvite springeren i å trenge inn på sentrumsfeltet e5.

15.- Le6 16.Dc3 Det er viktig å ikke tillate fremstøtet b6-b5.

16.- Tf7 17.Tfc1 Tb8 18.Tab1 Te7 19.a4 Lf7 20.Lf1 Da de svarte offiserene er fullstendig lammet, forbeder hvit uten hast oppbyggingen av sitt potensielle, for så å foreta de avgjørende manøvreringer.

20.- h6 21.Ld3 Dd7 22.Dc2 Le6 23.Lb5

Dd8 Etter 23.- c6 24.Ld3 måtte svart fortsatt bekymre seg om Bb6.
24.Td1 g5 25.Sf3 Tg7 26.Se5 f4 27.Lf1 Df6 28.Lg2 Td8 29.e4 dxe4 30.Lxe4 Etter åpningen av spillet trer ulempene i den svarte stillingen enda tydeligere frem i dagen. Den svarte stillingen oppviser mange svakheter, og hans Sa5 deltar overhode ikke i spillet.
30.- Te7 31.Dc3 Ld5 32.Tel Kg7 33.Sg4! Hvit setter inn det avgjørende angrepet.

33.- Df7 34.Lxd5 Txd5 35.Txe7 Dxe7 36.Tel Dd8 37.Se5 I dette øyeblikk hadde den regjerende verdensmester veldig liten betenkningstid igjen. I slike tilfeller er det praktisk umulig å forsøre ei slik stilling.

37.- Df6 38.cxb6 Dxb6 39.gxf4 Txd4? En alvorlig tidsnødsfeil. Men heller ikke etter 39.- gxf4 40.Kh1 ville sort kunne holde stillingen.
40.Sf3 Sb3 41.Tbl Df6

Her ble partiet hengende. Nå utførte Kasparov sitt hemmelige trekk åpent foran publikums øyne!

42.Dxc7+ For svart er materielle tap ikke til å unngå, derfor strekte han våpen før gjenopptakelsen. 1-0

I tapets kjølvann

ANATOLIJ KARPOV:

Intervjuet av telegrambyrået TASS

Hva angår resultatet av tvekampen, er jeg utilfreds med meg selv - både med den kreative og den sportslige siden.

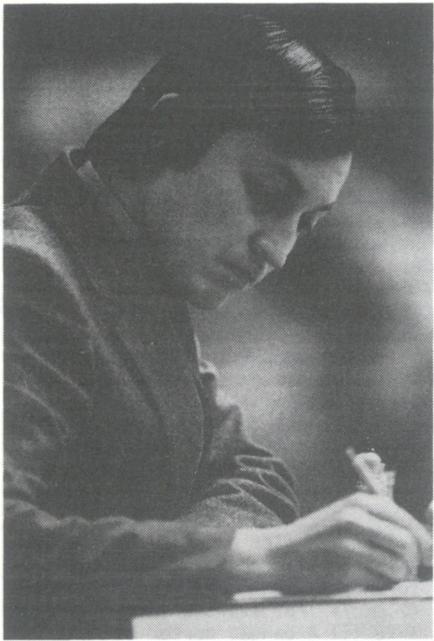
Kasparov derimot viste seg å være glimrende forberedt. Sammenligner man vår duell denne gangen med den foregående, lar det seg trøstig si at min motstander har steget ett trinn opp (eller et halvt trinn), mens jeg derimot har gått et trinn ned. Derav gir seg også forskjellen i prestasjonene.

Min beste form falt sammen med tidsrommet mellom 2. og 11. parti. Et-

ter den utrolige utglidningen i det 11. partiet var formen min borte. Likevel fastslo jeg med tilfredsstillelse at denne hendelsen ikke kastet meg ut av salen, at jeg fortsatt var i stand til hard kamp, at jeg holdt ut til siste parti, og at jeg var nær utligning i matchen - og dermed bevaring av VM-tittelen. Som man husker hadde jeg i det 24. partiet visse vinstsjanser, men ...

Det er likeså kjent at remis i dette partiet ikke ville være akseptabelt for meg, fordi det ville innebære tap av matchen. Derfor ville jeg ha avslått et remistikibud hvis Kasparov hadde fremsatt et slikt.

Som de beste partiene i tvekampen holder jeg det femte, som jeg vant i

spansk med sort, og det sekstende partiet, hvor Kasparov dro i land seieren i siciliansk, også han med sort.

Om partienes kvalitet: Unntatt det fjerde partiet, hvor jeg lyktes med fine manøvreringer, kan man si at avgjørelsen var forbundet med feil. Til gjengjeld fantes det høyst interessante remispartier.

I det store og hele viste denne duellen seg både kampfylt og interessant. Den anskueliggjorde fordelen med begrenset antall partier.

Mange sjakkvenner vil kanskje undre seg over min deltagelse i lag-VM like etter den ytterst vanskelige VM-duellen. Saken er den at det er lettere å overkomme et nederlag gjennom fortsatte sjakkamper. Det er avgjort bedre enn å sperre seg inne i arbeidsrommet og gruble over de uforløste mulighetene i den passerte VM-matchen.

Ellers overveier jeg for øyeblikket mine neste skritt. Om jeg vil benytte meg av mitt rettmessige krav til revansjematch? Vel, jeg må så snart som mulig komme til klarhet og ta en avgjørelse.

VESTLANDSSERIEN

Vestlandsseriens 1. runde gav stort sett ventede resultater. Mest spennende ble oppgjøret mellom Fyllingsdalen og Bergen, der Fyllingsdalens Johan Berg la opp til en snedig felle på 2. bord:

Hvit: Ove Sævareid, Bergen

Svart: Johan Berg, Fyllingsdalen

ENGELSK

1.c4 g6 2.g3 Lg7 3.Lg2 d6 4.Sc3 e5 5. d3 Sc6 6.Tb1 a5 7.a3 Le6 8.b4 axb4 9. axb4 Dd7?! Bedre var 9.- Dc8 med idéen 10.b5 Sce7 fulgt av f5 og Sf6. Desuten frigjøres feltet d7 for løperen, slik at svart har muligheten 11.Sd5 Sxd5 12.cxd5 Ld7 fulgt av Se7 og c6. 10.b5 Sd8 11.Sd5 Se7 12.Db3?! 12.b6 framtvinger 12.- Lxd5 (12.- Sxd5?? taper offiser) 13.cxd5 med fordel til hvit p.g.a. den svake b-bonden og løperparet. 12.- 0-0 13.Sxe7+ 13.b6 var fortsatt å foretrekke.

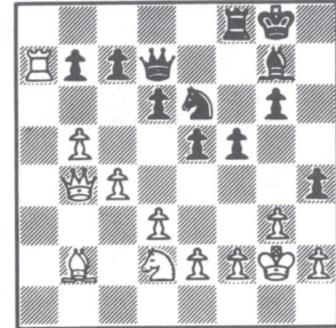
13.- Dxe7 14.Sf3 h6 15.0-0 Dd7 16.Lb2 Her var 16.Tel 17.Lh3 Lhl en mulighet. 16.- Lh3 17.Tal Txal 18.Txal Lxg2 19. Kxg2 Se6 20.Ta7 f5? Klart bedre var 20.- b6 som stenger dronningfløyen. 21.Sd2? Ikke 21.Txb7?? Sc5. Men etter 21.c5 Kh7 22.cxd6 cxd6 23.Dd5 Tf7 24. La3 har hvit fordel.

21.- h5 Nå kan 22.c5 besvares med 22.- d5, men mer naturlig var 21.- f4 22.Se4 b6 fulgt av g6-g5-g4. 22.Db4?! Her var f.eks. 22.Da2 bedre. 22.- h4 Åtet er lagt ut!

Se diagram!

23.Txb7?? Dette taper kvalitet forsært! 23.- hxg3 24.hxg3 Ta8! Dermed er tårnet merkelig nok fanget! Det truer 25.- Sc5, og 25.b6 strander på 25.- Dc6 25.c5 Hva ellers? 25.- Sxc5 26.Dc4+ Kh7 27.Dd5 Sxb7 28. Dxb7 Dc8 29.Dc6 Ta2 30.Sc4 Da8 31.Dxa8

Txa8 32.e4 fxe4 33.dxe4 Ta4 34.Sd2
Og hvit gav opp. 0-1
Kommentarer: pH

1. DIVISJON

Fyllingsdalen - Bergen 3-3 (D.Orseth-I.Bern ½-½, J.Berg-O.Sævareid 1-0, H. Eiken-J.Kvamme 0-1, J.Rørøgaard-T. Brekke ½-½, A.Nordanger-E.Gullaksen 0-1, S.B.Larsen-H.Hvide 1-0)

Randaberg II - Randaberg I 2-4 (A.Haugen-T.G.Harestad ½-½, K.Storland-A. Lauvsnes ½-½, T.Melkeræen-J.Steedman 0-1, J.K.Våge-H.Gundersen 0-1, O.Bø-E. Høidal 1-0, C.Endresen-B.E.Nissen 0-1)

Ganddal - Sandnes 3½-2½ (P.Fossan-J. Paulsen 1-0, E.Stokkeland-J.V.Vestly 1-0, E.Brekken-L.R.Bråstein 0-1, A.

Rettedal-V.Hjermundrud 0-1, A.Monge-K.Stangeland ½-½, E.Fossan-R.Aarthun 1-0)

2. DIVISJON

Avdeling A:

Masfjorden-Askøy 1½-3½

Avdeling B:

Strand-Stavanger 3-2, Sevland I-Sandnes II 1½-3½, Ganddal II-Randaberg III 3-2

3. DIVISJON

Avdeling A:

Luster-Lærdal 1½-3½

Avdeling B:

Askey II-Fyllingsdalen III 3-1, Fana II-Åsane ½-3½, Bergen III-Fribonden 4-0

Avdeling C:

Stord-Haugesund 3-1, Stavanger II-Sevland III 4-0, Ganddal IV-Sevland II 1-3

Avdeling D:

Nærø-Kvernevik 3-1, Stavanger III-Ganddal III 1½-2½

ØSTLANDSSERIEN

Det er i år rekorddeltagelse i Østlandsseriens med 83 lag. OSS II sikter inn på seier i år igjen, ser det ut til, og de overbeviste stort med å slå førstelaget 4-2. Ellers innfridde Hamar, Stjernen og Asker.

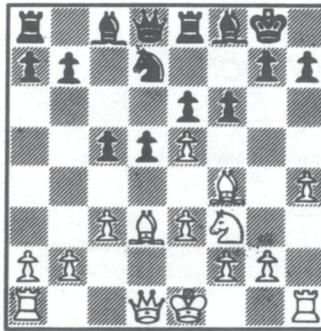
På Stjernens 6. bord ble man vitne til en usedvanlig hurtig avslutning:

Hvit: Odd Flater, Stjernen
Svart: Einar Hamre, Drammen
TORRE

1.d5 d5 2.Sf3 Sd7 3.Lg5 Sgf6 4.e3 e6 5.Sbd2 Le7 6.Ld3 0-0 7.c3 Te8 8.Se5 Sxe5 9.dxe5 Sd7 10.Lf4 Lf8?? For pasivt. Bedre var 10.- f6. 11.h4 c5?! 12.Sf3 f6?? 12.- f5 måtte prøves, men hvit står uansett best.

Se diagram!

13.Lxh7+ Kxh7 14.Sg5+ Kg8 15.Dh5 fgx5 16.hxg5
1-0
Kommentarer: pH

1. DIVISJON

Hamar - ASKO $4\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ (R.Elseth-T.Nurmi 1-0, T.Nilsen-V.Ingebretsen 1-0, D.de Lange-O.K.Tollersrud $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$, T.Hoff-K.L.Tangen 1-0, R.Holm-T.Andreasen 1-0, O.J.Kristiansen-O.E.Arntsen 0-1)

Drammen - Stjernen $2\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ (T.Kristiansen-T.Heiberg 0-1, L.Bekkeli-P.Omtvedt 1-0, B.Lerstad-S.Nørve 0-1, A.Øverås-T.Henriksen 1-0 wo, R.Edvardsen-O.J.Gyldenås $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$, E.Hamre-O.Flater 0-1)

OSS II - OSS I 4-2 (E Gausel-E.Aagdestein 1-0, R.Bjerke A.V.Guldbrandsen $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$, A.Semajoff-O.C.Moen $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$, S.Solliid-E.Hatlebakk 1-0, P.Ilyes-R.Aagdestein 0-1, G.Stake-Larsen-S.Haanæs 1-0)

Løten - Asker $1\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$ (J.Øvergaard-B.Østenstad 0-1, P.M.Svingen-B.Diesen 0-1, A.Øvergaard-J.Jansson 0-1, H.Olsen-J.Bjelke 0-1, J.E.Edvardsen-I.Dahl 1-0, Ø.Krogsrud-F.Antonsen $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$)

Tempo - Brugata 3-3 (F.Ludvigsen-E.Poulsson $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$, G.I.Henriksen-Ø.Bergstad 0-1, V.Taksrud-R.Jenssen $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$, T.Eriksen-A.Esbensen 0-1, J.Rørvik-T.A.Hauge 1-0, U.V.Henriksen Ø.Brekke 1-0)

2. DIVISJON

Avdeling A:

Kristiansand-Eiker $3\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$, Kongsberg-Hønefoss $1\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$, Tønsberg-Ski 3-2, Larvik-Nordstrand 1-4

Avdeling B:

Sarpsborg-Strømmen 3-2, Elverum-Tao 1-4, Gjøvik-1911 3-2, Indre Østfold-Lillestrøm 4-1

3. DIVISJON

Avdeling A:

Eiker II-Langesund $2\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$, Tønsberg-Skien US $2\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$, Kristiansand III-Caisa 3-1

Avdeling B:

Fredrikstad II-Bærums 2-2, OSS IV-Moss I $2\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$, Ås-Brugata II 1-3

Avdeling C:

Fredrikstad I-Asker II 3-1, Stjernen II-Moss II $2\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$, Nittedal-ASKO II 2-2,

Avdeling D:

Hamar II-Sørums 2 $\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$, Våler-Kongsvinger 2-2, Bjørkelangen-Eidsvoll 1-3

4. DIVISJON

Avdeling A:

Halden I-NKL 2-2, Fredrikstad III-Nordstrand II 1-3, Indre Østfold II-Nesodden II 3-1

Avdeling B:

Stjernen III-1911 III 1-3, Ås II-Maraker $2\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$, Nesodden I-Myrvoll 2-2

Avdeling C:

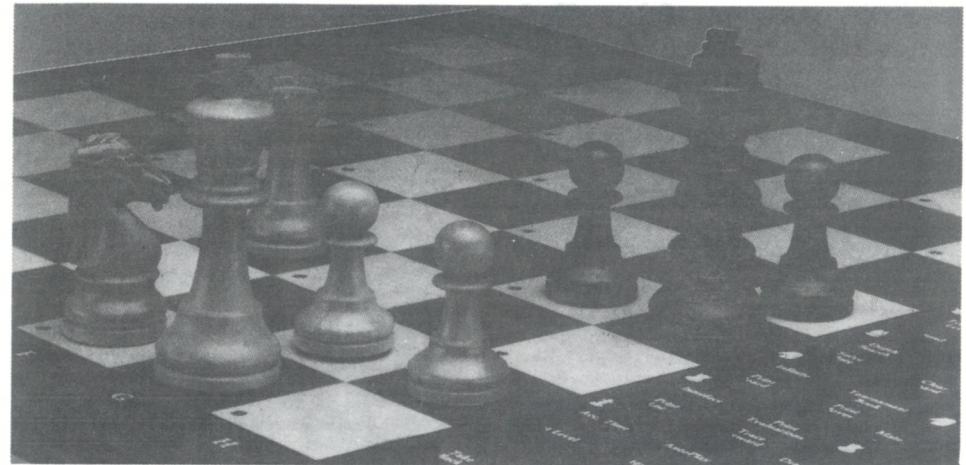
Sjakkameratene II-Sicilianerne 3-1, Savoy-ASKO III 0-4, OSS III-1911 II 3-1

Avdeling D:

Løten II-Gjøvik II $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$, Stjernen IV-Strømmen II 1-3, Trysil-Eidsvoll II $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$

Avdeling E:

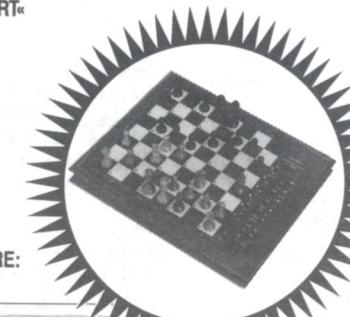
Søgne I-Søgne II 1-3, Mandal-Lyngdalsrøkaden $\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$, Kristiansand II-Evje 2-2

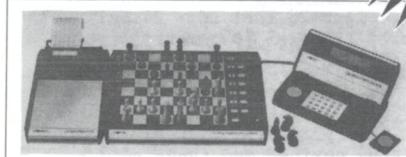
NOVAG sjakkcomputere, verdens sterkeste, introduseres nu i Norge, direkte salg, ingen mellomledd derfor helt utrolige pristilbud.

**NOVAG CONSTELLATION «EXPERT»
kr. 4.365,- (d.kr. 5.340,-)**

Brett i stor størrelse av tre.
Brikene flyttes som
i almindelig sjakkspill.
Ratingtal over 2000.

**NOVAG's ØVRIGE
PROGRAM AV SJAKKCOMPUTERE:**

Novag Superconstellation (programmerbar) 56 K.
Ratingtal: 1983 ELO. kr. 2.585,- (d.kr. 3.105,-)
Novag Constellation 3,6.
Ratingtal: 1815 ELO. kr. 1.380,- (d.kr. 1.660,-)
Novag Sjakkprinter. Kan tilsluttes «Superconstellation»
+ «Expert». kr. 955,- (d.kr. 1.150,-)
Novag Sjakk. Kan tilsluttes «Superconstellation»
+ «Expert». kr. 585,- (d.kr. 705,-)

Prisene er incl. 220v adaptør.

Prisen er eksklusiv eventuelle avgifter pålagt av den norske stat.

NOVA MIKRO

Gammel Kongevej 3, 1610 København V., Tlf. 01-31 14 15

**NOVAG SJAKKCOMPUTERE.
DIT NESTE TREKK.**

Ring 09 545 1 31 14 15 og få
nærmere opplysninger
eller brosjyrer tilsendt.
NOVA MIKRO.

**SEND
KUPONEN
IDAG**

Bestillingskupon:

_____ stk. _____

_____ stk. _____

_____ stk. _____

_____ stk. _____

Navn

Adresse _____ By _____

Tlf. _____

SONE 3

Alt lokalstoff sendes
Torger Strand
adr: Storenggt.34
6500 Kr.sund N

Møre og Romsdal
Sør-Trøndelag
Nord-Trøndelag

NORD - TRØNDDELAG

Nord-Trøndelag sjakkrets ønsker velkommen Namsos Sjakkklubb! Det har ikke vært turneringer i kretsens regi i høst - men KM individuelt blir nok arrangert om ikke så lenge.

VERDAL

Åtte mann spiller turnering i Verdal - sammen med en sjakkcomputer! Arvid Haugan har åpnet med fem strake seire, men på andrelass har computeren lagt seg - foreløpig....!

MERÅKER

Meråker har tatt et krafttak for de yngste i høst. Klubben annonserte i lokalavisene med sjakkurs for de yngste. Hele 16 spillere i alderen 10 til 12 år møter fram hver eneste kveld, noe som lover det beste.

Lokale instruktører har vært Olaf Brennhaug, Jon Eriksson og Geir (bror til Jens!) Eilertsen. Klubben har fått omtrent gratis lokale til tiltaket. Ordinære spillekvelder vil nok bli satt igang igjen med det første.

SØR - TRØNDDELAG

BLINDES

Blindes Sjakkklubb har åtte spillere med i klubturneringen, og har gjort unna et par runder. Klubben forbereder nå neste års lagsjakk mot Nord-Sverige, som blir et jubileum: Den 20. matchen i rekken!

TRONDHEIM

møtte Østersund i bykamp igjen for en måneds tid siden. Matchen går over 16 bord, men Trondheim sendte denne

STEINKJER

Bare to hengepartier gjenstår i Steinkjermesterskapet, som spilles over ti runder Monrad. Men de to partiene avgjør alt: Hovde kan neppe greie mer enn remis mot Rølvåg, mens Eilertsen har taktiske sjanser tross dårligst stilling mot Olaf A. Moen.

Stillingen: 1) Frank Hovde 8½ (9), Jens Eilertsen 8 (9), Torbjørn Fiks-aunet 7, Olaf A. Moen 5½ (9), Mikal Rølvåg 5½ (9), Brynjar Høgsnes, Oddvar Høe og Roar Hollås 5½, Arne O. Trana, Håvard Holmen, Trygve Iversen og Johan Langmo 5, Rolf Hollås, Svein Tore Kristensen og Dan Madsen 4½.

Klasse 1600-1800 vant Moen foran Roar Hollås. 1400-1600 vant Kristensen foran Marhias Næss med 4 poeng. Klasse under 1400 vant Langmo foran Madsen.

14-årige Dan Madsen spilte sin aller første turnering, men leverte sterkt spill og satt på høye bord det meste av turneringen. Et navn å merke seg!

gang "bare" femten mann til Østersund og startet altså på 0-1. Men laget kjempet godt og greide 8-8.

På de fremste bordene vant Øyvind Andersen på 1. og Ulf Tiller på 4. bord, mens Tore Langmyhr på 2. og Yngve Robertsen på 3. tapte.

UNGDOMS-KM

Kretsmeisterskap i ungdomssjakk er arrangert i Trondheim.

Resultater:

Klasse A og B: 1) Hans M. Eikseth 7,

2) Magne Johnsen 5, 3) Øyvind Sørli 4½, 4) Jarle Reite 3½, 5) Ove Chr. Dahl 4, 6) Øyvind Sjøvik 2.
Klasse C og D: 1) Olve Maudal 7, 2)

Marius A. Dahl 6, 3) Mathias Eikseth 5, 4) Vegard Arndal 4, 5) Terje Riksåsen 3½, 6) Øyvind Loe Johansen 3, 7) Øyvind Fosslo 3.

MØRE OG ROMSDAL

NYTT KRETSSTYRE

Egil Arne Standal fra Volda er blitt ny kretsformann i Møre og Romsdal. Hans klubbkamerater Tore Kolaas og Erling Sørheim ble henholdsvis sekretær og kasserer. Åge Olsen, Kristiansund, Gunnar Storeide, Ålesund og Ove Nilsen, Molde er øvrige kretsstyremedlemmer.

Ove Nilsen er formann i et interimsstyret som skal få Molde Sjakkklubb i gang igjen. Arbeidet ser ut til å være kronet med hell - heldigvis. Klubben ønskes velkommen tilbake!

KRISTIANSUND

Kristiansunds Sjakkklubb er ferdig med høstturneringen, og her har Åge Olsen gått til topps! Det er første gang Olsen går til topps i A-klassen, og det ble en jevn turnering.

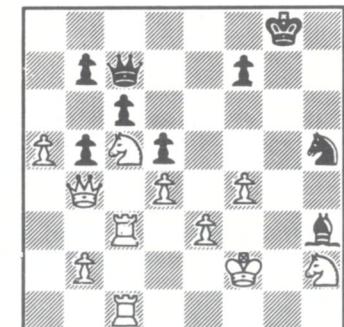
Eilif Odde og Magnus Aanstad fikk samme poengsum som Olsen, men langt svakere kvalitet. Odde og Aanstad kom helt likt.

Resultatene: 1) Åge Olsen 7 (9), 2) Eilif Odde og Magnus Aanstad 7 (9), 4) Karl W. Strand 6, 5) Bjarne Kamsvåg 4½, 6) Finn Olsen 4, 7) Gunnar Brandt Bae 4.

Pat Schanzenbecker vant B-klassen med 4, foran Jostein Hestvik-Lie 3½

Åge Olsen vant høstturneringen i Kristiansund Sjakkklubb.

31. - , Txe3!
Hvits konge blir fullstendig avkledd.
32. Tg1 Kh8 33. Txe3 Dxg4 34. Oppgitt.

SONE 4

Alt lokalstoff sendes:
 Jan Sigm. Berglund
 Blinken 11C
 9600 HAMMERFEST

Finnmark
 Troms
 Nordland

Alf Ole Berglund toppet i Hammerfest

Etter at man i Hammerfest hadde sett seg lei på at folk ikke dukket opp på klubbkveldene og dermed førårsaket at folk kunne gå flere uker uten å få spille noen sjakkpartier, gikk man i vår over til et modifisert monrad-system, kalt Konrad. Det går i korthet ut på at alle spiller i en gruppe, og det er klassevis premierung. Videre kan man spille inntil to ganger mot samme motstander, og man kan ta en frirunde, som gir ett poeng. Rundene blir satt opp etter fremmøtet på spilekilden, og bare med dem som da har møtt opp. Dermed er det ikke lenger noe problem at folk ikke dukker opp når de skal - det er bare dem selv det går ut over. Forøvrig er folk blitt mye flinkere til å møte i klubben etter at dette systemet ble innført.

Høstens klubbmesterskap i Hammerfest ble altså spilt etter dette systemet, og resultatlisten må leses deretter (16 deltakere):

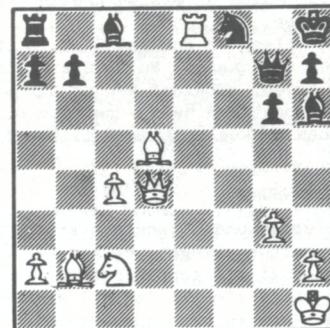
1.Alf Ole Berglund 8½/10 2.Jan S. Berglund 8 3.Svein E. Hansen 7 4.Knut Valle 6½ 5.Tor A. Paulsen 6½.

Som vi ser, var det Alf Ole Berglund som fikk sjefslassen. Vi skal derfor bivåne hvordan Svein Erik Hansen fikk på pukkelen av Alf Ole, noen runder før slutt:

Hvit: Alf Ole Berglund (1896)
 Sort: Svein Erik Hansen (1840)

1.g3 d5 2.Lg2 g6 3.Sf3 Lg7 4.d4 Sf6 5.0-0 0-0 6.Sbd2 Te8 7.c4 c6 8.b3 Se4 9.Lb2 Sxd2 10.Dxd2 dxc4 11.bxc4 e5 12.Tfd1 e4 13.Se1 e3 14.fxe3 Lh6 15.Kh1 Lxe3 16.Dc3 Df6 17.Sc2 Lg5 18.Tf1 Dg7 19.e4 Sd7 20.e5 c5 21.Tael cxd4 22.Dxd4 Lh6 23.Ld5 Te7

24.Txf7 Txf7 25.e6 Tf8 26.e7+ Kh8 27.exf8+ Sxf8 Te8 1-0

Klubbmesterskapet i Fauske SK

Høstens mesterskap i Fauske ble denne gang gjennomkjempet i form av en Berggruppe på 10 spillere. Så ble det til slutt klassevis premierung.

Leif Jacobsen beseiret Rune Borøy. Men det forhindret likevel ikke at sistnevnte kom beinhardt tilbake med bare seire. Ettersom Jacobsen led "remis-doden", måtte han ta til takke med sølvpass hele to poeng bak gullgutten Borøy.

Resultater: 1.Rune Borøy 8/9 2.Leif Jacobsen 6 3.Kurt Karlsen 5½ 4.Hermod Moursund 5½. Asbjørn Breimo vant klasse B (1400-1599), mens Otto Stenland tok seg av laveste klasse.

Gunnar Hanssen høstens Narvik-ing

Gunnar Hanssen virker i støtet for tiden, noe en klar førsteplass i høst-

turneringa i Narvik vitner om. Gunnar hadde 8 av 8 før sisterunden gikk, og sikret seg da med en stormester-remis. Pustende i nakken hadde han nemlig Paul Svedenborg, som til slutt endte på 8 poeng, etter å ha tapt kun mot Gunnar.

Kjell Ole Kristensen fikk med sine 6 poeng tredjepllassen. Turneringa ble førøvrig spilt med 18 mann i en stor monradgruppe.

som tok en knusende seier i høstens klubbturering. Vadsø Sjakkklubb spilte også sin turnering etter et slags Konrad-system. Det ble spilt 12 runder hurtigsjakk over 6 kvelder, og de fem beste kveldene var tellende for sluttresultatet.

Svein Harald fikk 10 av 10, mens junioren Jørgen Skjånes kapret andre-plassen med 8 poeng. Dessverre var det bare åtte stykker med i høstens klubbturering.

Ingmar Burchard vant årets kretsmesterskap for juniorer, overlegen!

Magne Johansen suveren i Nordkapp

Nordkapp Sjakkklubb har avviklet en høstturnering med 8 deltakere fordelt over to klasser, med dobbel runde. I Pål Jensens fravær var det ingen som klarte å stoppe Magne Johansen fra å vinne en klubbturering enda en gang. Han fikk 5½ og vant med 1½ poeng på nestemann. Klasse B ble vunnet av Ivar A. Hansen med 6 av 6 mulige!

Juniorlandskampen

Drammen

NORGE - SVERIGE 8-12

26. - 27. oktober

NORGE

1. Simen Agdestein, OSS	½	0
2. Frode Ludvigsen, Tempo	½	½
3. Rune Djurhuus, Elverum	0	0
4. Ivar Bern, Bergen	½	1
5. Petter Fossan, Gannadal	1	1
6. Fredrik A. Dahl, Asker	½	0
7. Øyvind Andersen, Arbeidernes	0	0
8. Steinar Moen, Gjøvik	1	1
9. Eirik Gullaksen, Bergen	0	0
10. Terje Eriksen, Tempo	0	½
	4	4

SVERIGE

Ferdinand Hellers	½	1
Slavko Cicak	½	½
Robert Åstøm	1	1
Hans Jonsson	½	0
Rikard Winsnes	0	0
Malte Burwick	½	1
Ari Ziegler	1	1
Lars-Göran Eklund	0	0
Per Thorén	1	1
Peter Bjarnehag	1	½
	6	6

Norges lag har grunn til å være fornøyd med innsatsen mot "Storebror". Tross alt hadde jo samtlige av de svenske spillerne over 2200 i rating, og med litt mer "glid" i enkelte partier kunne resultatet fort ha blitt annerledes. Dessuten fikk Norge ½ poeng mer enn i tilsvarende oppgjør i fjor.

Blant de norske spillerne imponerte særlig Petter Fossan og Steinar Moen, som begge vant 2-0. Ellers var det også sterkt innsats av Ivar Bern og av Frode Ludvigsen som revansjerte seg fra den dårlige uttellingen i fjor med å holde sterke Slavko Cicak (nr. 2 i kadett-VM i år) til to remiser.

Først skal vi se på tre partier fra 1. dag som spillerne selv har kommentert:

5. bord:

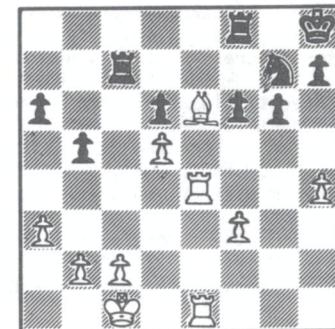
Hvit: Petter Fossan, Gannadal
Svart: Rikard Winsnes, Sverige

SICILIANSK

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6
5.Sc3 g6 6.Le3 Lg7 7.f3 0-0 8.Dd2 Sc6
9.g4 Le6 10.0-0-0 Sxd4 11.Lxd4 Da5 12.
a3 Tab8 13.h4 b5 I "stampartiet" i
denne varianten, Karpov-Miles, skjedde
13.- Tfc8.

14.Sd5 Dxd2+ 15.Txd2 Lxd5 16.exd5 a6
Mulgens et tempotap. Straks 16.- Tb7
kom på tale.

17.Lh3 Tb7 18.g5 Sh5! 19.Lg4 Tc7 20.
Tel Sf4 21.Te4 Sh5 22.Tel Lxd4 23.Txd4
Sg7 24.Tde4 f5 25.gxf6 e.p. exf6 26.
Le6+ Kh8

27.a4! Hvit har en liten fordel i kraft av muligheten for en fjern frie bonde.

27.- Te8 28.Kd2 Tee7 29.Tle3 Tc5 30.b4
Tcc7 31.axb5 axb5 32.Lh3 Te5 33.Txe5
fxe5 34.Ta3 Sh5 35.Lf1(?) Best var
35.Ta6! med stor fordel.
35.- Sf4 36.Ta5 Sxd5 37.Txb5 Sf6? Taper temmelig direkte, da b-bonden blir for sterkt. Nødvendig var 37.- Se7, men hvid står bedre.
38.Tb6 Td7 39.Tc6 e4 40.b5 exf3 41.b6
Se4+ 42.Ke3 Sc5 43.Tc7 Kg7 44.b7 1-0

Kommentarer: Petter Fossan

8. bord:

Hvit: Lars-Göran Eklund, Sverige

Svart: Steinar Moen, Gjøvik

ENGELSK

1.Sf3 Sf6 2.c4 e6 3.g3 b6 4.Lg2 Lb7 5.

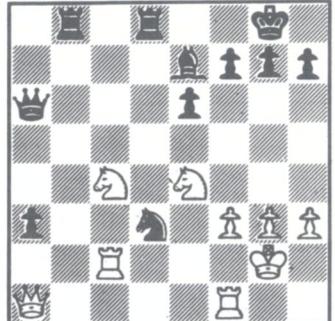
0-0 c5 6.b3 Le7 7.Lb2 0-0 8.d3 Mer ambisiøst er 8.d4 cxd4 9.Dxd4
8.- a6 9.Sc3 d6 10.Tcl Sbd7 11.Tc2 Dc7
12.Dal Tac8 13.Tfd1 Db8 14.Tcd2 Tfd8
15.d4 cxd4 16.Sxd4 På 16.Txd4 kommer det tematiske bruddet 16.- b5!, men nå får svart byttet av hvitfelteren. Dette gir press i diagonalen h1-a8 når hvid prøver å hindre svart i å befri seg.
16.- Lxg2 17.Kxg2 Lf8 18.f3 Sc5 19.e4
Db7 Ikke 19.- d5? p.g.a. 20.cxd5 exd5
21.Kg1! og hvid vinner bonde da 21.-
dxe4 ikke går p.g.a. 22.Sc6, og 21.-
Db7 22.e5 osv.
20.Sc2 Etter dette trekket overtar svart definitivt initiativet.
20.- b5 21.e5?! Utført med selvskjærhet fra hvids side, men i virkeligheten klart til svarts fordel.
21.- Sg4 22.exd6 bxc4 23.b4 Ikke 23.
bxс4? Se5 og vinner
23.- Sd3 24.h3 Sge5 25.Tf1 Sxb2 26.
Dxb2 Sd3 27.Dbl Lxd6 28.Se4 Le7 29.Te2
Svart truet 29.- f5 med idéen 30.-
Sf4+
29.- Tb8 30.a3 a5 31.Se3 axb4 32.Sxc4
Da6 33.Tc2 bxa3 34.Dal

Se diagram!

God lagspiller: Steinar Moen, Gjøvik har 3½ i score på de to siste års juniorlandskamper mot Sverige.

34.- f5! Avgjør direkte.
35.Sed2 Lf6 36.Dxa3 Dxa3 37.Sxa3 Sb4
Kommentarer: Steinar Moen 0-1
Kommentarer: pH

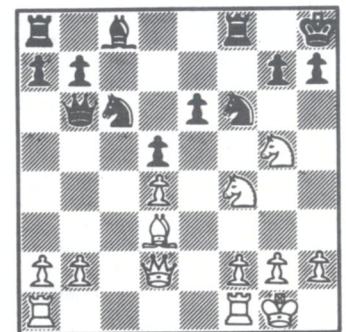

1. bord. 2. dag.

Hvit: Ferdinand Hellers, Sverige
Svart: Simen Agdestein, Norge

FRANSK

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 Sf6 4.e5 Sfd7 5.
Ld3 c5 6.c3 Sc6 7.Se2 cxd4 8.cxd4 f6
9.exf6 Sxf6 10.0-0 Ld6 11.Sf3 0-0!
12.Lf4 Lxf4 13.Sxf4 Db6 14.Dd2 Kh8 15.
Sg5

15.- e5? Nå får hvid etterhvert klar posisjonell fordel. Etter det bedre 15.- Sxd4 har hvid antagelig ikke noe bedre enn 16.Lxh7 Sxh7 17.Sg6+ Kg8 18.
Se7+ med evig sjakk.

16.dxe5 Sxe5 17.Tael Sfg4 18.h3 Sxd3
19.Dxd3 Lf5 20.Dxd5 Sh6 21.Sg6 Tf6
22.Te2 Lxe6 23.Sxe6 Sf5 24.Tf6 h6 25.
Sc5 Dc6 26.Dxc6 Txc6 27.Sxb7 Kh7 28.
Sa5 Tc7 29.b3 Td8 30.Sc4 Td3 31.Te5
Sd6 32.Sxd6 Txd6 33.Te7 Txe7 34.Txe7
Ta6 35.a4 Tb6 36.Te3 Kg6 37.Kf1 Tc6
38.Kel Tc1+ 39.Kd2 Tf1 40.Te2 Kf5 41.
Kc3 g5 42.b4 h5 43.b5 h4 44.a5 Ta1 45.
b6

1-0

Kommentarer: pH

OPPSLAGSTAVLA

Bronse til Norge i NATO

Arets NATO-turnering fulgte vanlig mønster sportslig sett. Men sted og innkvartering var nytt. Dronningens Livregiment i Aalborg kunne denne gang ikke huse sjakkspillerne og deres ledere pga en repetisjonsøving. Så ble i stedet arrangementet avviklet hos sjantskolen i Sønderborg, like nord for den dansk-tyske grense - i tiden 20.-26. oktober. Det var for så vidt ikke noe dårlig bytte, innkvarteringen var bra og spillelokalet brukbart.

Antall deltakere fra hver nasjon var i år begrenset til seks pluss en ikke-spillende lagleder. Turneringsledelsen går på omgang, og nå var det Norges tur. Orlkapt Otto Ibenfeldt, norsk lagkaptein de siste år, påtok seg dette vernet. Konsulent Jan Eggum var lagleder, og spillerne var i ratingrekkefølge: Ø. Hjertenes (lagkaptein), A. Esbensen, F. Ludvigsen, I. Bern, S. Moen og D. Syvertsen.

Som vanlig gjennom årene trakk tyskerne det lengste strå, både individuelt og i nasjonskampen. H.J. Cordes (2310 FM) vant med 6 poeng av 7.

Nasjonspoengene var følgende: Vest-Tyskland 27, USA 24, Norge 22, Storbritannia 14, Danmark 4.

Norges lag hadde god bredde, men manglet et par utpregede toppspillere, slik som tyskerne og amerikanerne hadde. Beste nordmann, Ivar Bern, greide 4½ poeng og ble nr 6 individuelt.

Otto Ibenfeldt

Island - ei øy i skolesjakk

De internasjonale skolemesterskapene for lag ble i år bragt over i historien 18.-20. oktober i Danmark.

Ikke uventet var det islendingene som kom til å dominere bataljene på de 64 feltene. De norske representantene måtte stille bak i køa. Det gjaldt

både Ila ungdomsskole og Berg videregående skole. Sistnevnte måtte imidlertid stille opp uten Simen Agdestein på laget, dermed måtte samtlige på laget rykke opp ett bord.

I klassen for ungdomsskoler vant Island med 14½ 2. Sverige 11 3. Danmark B 10. 4. Danmark A 9½, 5. Norge 9½ 6. Finland 5½. På det norske laget ble scoren slik: Atle Grønn 2/5, Tommy Sande 4/5, Hugo Østerberg 1½/4, Erling Wrangell 1/4 og Henrik Wrangell 1/2.

Tore A. Bratvold (som før øvrig representerer 1911) leverte en utrolig sterkt innsats på sine fire partier, nemlig ved å ta 3½ poeng. Dette tilsvarer en ratingprestasjon på over 2400 Elo-poeng.

Til slutt tar vi så med en av godbitene til Tore:

Hvit: Larus Johannesen Island (2295)
Sort: Tore A. Bratvold Norge (1854)
SKANDINAVISK
1.e4 d5 2.exd5 Sf6 3.d4 Sxd5 4.c4 Sb6
5.h3 g6 6.Sf3 Lg7 7.Sc3 0-0 8.Le2 Sc6
9.Le3 e5 10.d5 Se7 11.g4 f5 12.gxf5
Sxf5 13.Lg5 De8 14.c5 e4 15.Sh4 e3 16.
fxe3 Sxh4 17.Lxh4 Lxc3+ 18.bxc3 De4
19.Kde Sxd5

0-1

Simen Agdestein mot Pia Cramling

Nå ser det ut til at våre svenske brødre følger opp den populariseringa av sjakk som danskenes ved flere anledninger har lagt seg på. Vi tenker på disse oppvisnings-matchene som har vist seg underholdende.

I denne forbindelse har vår egen stormester nå takket ja til å møte den svenske kvinnestjernen i en duell over seks partier. Matchen skal gå av stabelen i begynnelsen av mars, nærmere bestemt i Østersund - en by som ligger i flukt med Trondheim, om ikke hukommelsen svikter.

Men allerede i februar skal Pia forsøke å slå seg gjennom den kvinnelige kandidat-turneringa i Malmö. Og

hennes siktemål er selvsagt å spille seg frem til VM-match mot verdensmesteren, Maja Tsjburdanidse.

Rune Djurhuus til Junior-EM

Samtidig med Langesund Grand Prix ble det arrangert en stikkamp med henblikk på hvem som skulle representere Norge i Junior-EM. Det betød altså helga 8.-10. november, med Langesund Sjakkklubb som teknisk arrangør.

Det ble spilt fire partier. Frode Ludvigsen vant det første, Rune det andre, så remis - og nervene var på bristepunktet foran det avgjørende slaget. Rune Djurhuus førte de hvite troppene, men likevel fikk Frode klar fordel. Men etter et kvalitetsoffer fikk den gode Hedmark-ing motspill. I tidsnøden fant ikke Frode vinstvarianten, men gikk i stedet inn i et mattnett. Og Hedmark fylke er for første gang representert i Europa-mesterskapet for juniorer.

Andre junioruttagninger

Norges Sjakkforbunds Ungdom har tatt ut Frode Ludvigsen, Tempo, til den internasjonale Hallsberg-turneringa i

Sverige, samt Ivar Bern, Bergen, til Det internasjonale tyske juniormesterskapet. Begge konkurransene blir gjennomkjempet i nyttårshelga - samtidig med Junior-EM og vår Randaberg Junior International. I sistnevnte mannjevnning skal bl.a. vår egen Simen Agdestein vise frem sine kunster.

Svein Tore Fesche vant stikkampen

For tolvtte gang har det lykkes Larviks ledende sjakkspiller å erobre NM-tittelen for synshammede.

Dette greide han overbevisende etter stikkamp mot Tormod Prytz fra Oslo. Stikkampen ble gjennomført på Gjøvik, samtidig med den nordiske omkampen. De ser visst ut til å greie det meste hva angår arrangementer, disse Gjøvik-ingene!

Selv stikkampen var stipulert til fire partier, men etter to seire og en remis, ble det fjerde partiet uspilt.

Svein Tore Fesche er i sitt dusinår som norgesmester 48 år. Han har tidligere en rekke fine plasseringer å sette tilbake på i Landsturneringens Mesterklasse. Ellers kan nevnes at den gode Larvik-ing har en 7. plass i Eliteklassen i 1966, altså før han ble blind. For øvrig er Svein Tore Fesche to ganger nordisk mester for synshammede.

Ny litteratur

PERGAMON

Y. Averbakh:

Comprehensive Chess Endings, vol. 2
249 sider / £ 14.95

Annet bind i en serie på i alt 5. Omhandler løper- mot springer- sluttssill samt tårn mot lett offiser.

Egner seg godt som lærebok og oppslagsverk til f.eks. hengespartianalyser.

Best utbytte, i flg. boken, for spillere med elottall over ca. 1880.
Algebraisk notasjon.

BATSFORD

B. Kazic, R. Keene, K.A. Lim:

The Official Laws of Chess

Under Thessaloniki-OL i 1984 ble det vedtatt endel endringer i verdenssjakkforbundets lover, og forfatterne har i denne hendige boka samlet FIDEs nye regler. Dessuten inneholder den normene for det internasjonale tittel-systemet, en oversikt over elorating-systemet og hvordan ratingen regnes ut, reglene for Sveitser-systemet m.m.

118 sider / £ 4.95

GRÜNFELD - INDISK

Fra avhandlinga av Michail Botvinnik og Jacob Estrin: Grünfeld-indisk (2. opplag) - som kommer ut på Rudi Schmaus Verlag (BRD) sommeren 1986.

AV EX-VERDENSMESTER MICHAIL BOTVINNIK

Oversatt fra tysk av Fred Ellingsen

Det første av de tre partiene som Botvinnik analyserer for NSB, ble spilt under Europa-mesterskapet for lag i Skara (Sverige) i 1980. Med de hvite brikkene finner vi ingen ringere enn regjerende verdenmester.

Hvit: G. Kasparov
Sort: I. Pribyl

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d5 4.cxd5 Sxd5 5.e4 Sxc3 6.bxc3 Lg7 7.Sf3 I innledningen av boka har vi pekt på at det siste moteskrif ikke sjeldent viser seg å være tilbakevending til det gamle. Kasparov valgte nok ikke tilfeldig dette trekket, da han visste at hans motstander regnes som fagmann på dette systemet. Men om denne stillingen hadde hvit sin egen mening, som skilte seg ut fra den alminnelige bedømmelse. 7.- b6 Sort valgte dette tidligere uspilte trekket for å unngå en mulig felle.

8.Lb5+ Et nyttig trekk. Da sort har ~~titt~~ hensikt å utvikle sin løper ikke på g4, men på b7, fremkaller hvit trekket c7-c6, som hemmer sorts aktivitet på dronningfløyen.

8.- c6 9.Lc4 0-0 9.- La6 ville kanskje ha vært mer nøyaktig.

10.0-0 Hvit var her i stand til å forhindre bytting av den hvitfeltede løperen med 10.De2.

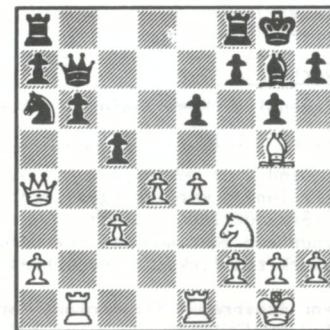
10.- La6 11.Lxa6 Sxa6 12.Da4 Etter partiet var begge enige om at 12.Lg5 og 13.Dd2 ville ha vært bedre. Men trekket i partiet er ikke mindre attraktivt.

12.- Dc8 13.Lg5 Db7 14.Tf6 Det øyeblikkelige 14.Lxe7 innbringer ikke

hvitt noe, da sort med 14.- Dxe7 15. Dxa6 Dxe4 vinner tilbake bonden. Men nå truer hvit med å slå bonden på e7. 14.- e6 Selv om dette trekket er nærtiggende, er det nettopp det som forår saker de videre vanskelighetene for svart. Saken er den at sort ikke vil kunne unnvike planen som er sammenkoblet med fremstøtet c6-c5. Denne omstendighet byr på sin side hvit muligheten til å skaffe seg en farlig fribonde i d-linja, ettersom feltet d8 står under kontroll av den hvite dronningløperen. Bedre enn teksttrekket er nok 14.- Tfe8, selv om vi også etter det ville foretrekke den hvite stillingen.

15.Tabl Hvit har fin teft både for motstanderens psykologi og for hans spilleplan. Etter 15.Tacl ville kanskje Pribyl gi avkall på 15.- c5; men nå faller det tungt å motstå det forlokkende 15.- c5, ettersom den hvite bonden på c3 er etterlatt uten beskyttelse.

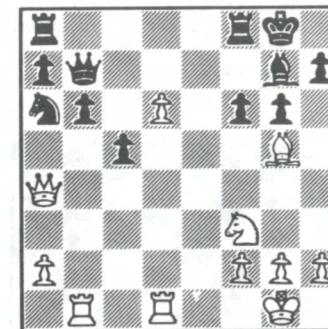
15.- c5

16.d5! Et glimrende, omhyggelig forberedt bondeoffer. Kasparov har vurdert stillingen helt riktig: hans fribonde i d-linja vil binde motstanderen på hender og føtter. For å ta den hvite c-bonden, må svart bruke to tempi, men det er umulig å se bort fra denne fremgangsmåten.

16.- Lxc3 17.Ted1 Det er meningsløst å angripe den sorte løperen, da denne likvel vil dra seg tilbake, mens hvit har sterkt behov for sitt tårn i d-linja.

17.- exd5 Ved 17.- e5 18.Lf6 ville svart støte på alvorlige problemer, ubrukbar er også 17.- Lg7 18.dxe6! (svakere er 18.d6 pga 18.- f6, og diagonalen c4-g8 blir lukket slik at hvit ikke vil få noe tilbud på den måten) 18.- fxe6 19.Td7 Dc8 20.Tbd1, og hvit har fortsatt kommandoen.
18.exd5 Lg7 19.d6 f6

20.d7!! Det uvanlige ved dette offeret er den omstendighet at hvit uten nøyaktig beregning gir fra seg en "ren" løper, hvor han altså ikke får igjen så mye som merbonde. Nettopp det forbløffet stormestrene som fulgte partiets forløp. Det har imidlertid ikke lykkes noen av dem å påvise det ukorrekte i dette offeret.

20.- fxe5 Hadde svart først bestemt seg for å ta bonden på c3, så kunne han ikke ha den minste betenkelskap med avslaget på g5. Etter 20.- Tad8 21. Dc4+ Kh8 22.Se5 ville det ikke gå svart bedre enn i partiet.

21.Dc4+ Kh8 22.Sxg5 Lf6 Det truet 23. Sf7+, hvoreetter hvit vinner tilbake en betraktelig del av det ofrede materiellet samtidig som den høyst farlige Bd7 bevarer.

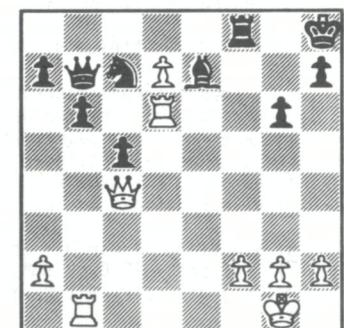
23.Se6 Sc7 Etter 23.- Tfb8 eller 23.- Tg8 ville hvit kaste sin motstander ut

Ex-verdensmester Michail Botvinnik - som innehadde VM-tittelen i hele tre forskjellige perioder (mellan 1948 og 1963). Etter sigende skal dette være første gang Botvinnik den store analyserer for Norsk Sjakkblad!

av sadelen med 24.Df4. Svart er tvunget til å gi tilbake en del av det vunne materiellet.

24.Sxf8 Txf8 25.Td6 Le7 Etter 25.- Ld8 hersker det hvite tårnet nå som før på feltet d6.

26.d8D!! For svart lignet dette trekket *Tyn fra klar himmel*. Hvit besluttet seg ikke for dette offeret av posisjonelle overveielse, som i det 20. trekket, men som resultat av en nøyaktig utregning. I det forestående håndge-

menget vinner hvit en offiser og lykkes derigjennom å få materiell overvekt. 26.- Lxd8 Anstrengelsesløs hvit seier ville blitt mulig etter 26.- Txd8 27. Txd8+ Lxd8 28.Df7 Dd5 29.Dxd5 Sxd5 30. Td1.

27.Dc3+ Kg8 28.Td7 Lf6 29.Dc4+ Kh8 30. Df4 Her har Kasparovs motstander sannsynligvis mistet hodet, etter det som han nettopp hadde opplevd. Det sto nå klart for ham at offiseren ville gå tapt, og at sluttspillet ikke ville være å redde etter 30.- Lg7 31.Dxc7 Dxc7 32. Txc7 Ld4 33.Tf1 a6 (33.- a5 34.a4) 34. Tc6. På en eller annen måte falt det ham inn at hans eneste redningssjanse besto i å beholde dronningen på brettet. Her begikk således Pribyl den avgjørende feilen. 30.- Da6? 31.Dh6 Kasparov lot ikke den slags feil være ustraffet - selv i en alder av 10 år. 1-0

Det neste partiet som Botvinnik vil presentere for NSBs lesere, er hentet fra soneturneringa i Jerevan i 1982.

Hvit: A. Jussupov
Sort: W. Tukmakov

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d5 4.cxd5 Sxd5 5.e4 Sxc3 6.bxc3 Lg7 7.Tf3 Dette trekket er som fuglen Phönix oppstått av aska.

7.- c5 En slik fortsettelse ser naturligst ut.

8.Tb1 En ny, men allerede anerkjent idé. Det hvite tåret forlater den store diagonalen hvor den svarte kongeløperen kan true det - og tvinger samtidig løperen på c8 til å beskytte Bb7. 8.- 0-0 Farlig er straks 8.- Da5 pga Tb5!

9.Le2 Da5 Skarpt spill gir 9.- Sc6 10. d5 Lxc3+ 11.Ld2 Lxd2+ 12.Dxd2 Sb8 13. h4. I partiet jager svart etter vinsten av en bonde.

10.0-0 Sort ville få kompliserte problemer etter 10.Tb5 Dxc3+ 11.Ld2 Da3 12.Ta5 Db2 13.Txc5 Dxa2 14.0-0.

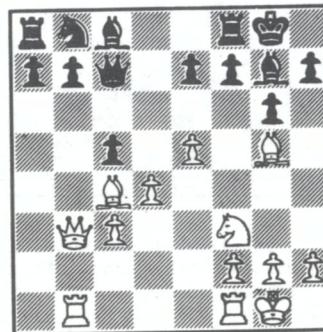
10.- Dxa2 Etter at svart har slått på c3 i to tidligere partier, hvoretter hvit ikke ble skadeslös etter det foreuelle tapet, tar Tukmakov her imot offeret av den andre bonden. Det burde han ikke ha gjort. Utifra generelle

stillingsbedømmelser er det klart at Bc3 er av større viktighet enn Ba2. Etter 10.- Dxc3 11.d5 Da5 12.Lg5 Dc7 13.Dcl Lg4 14.Lf4 Dc8 15.e5 Sbd7 har svart hovedsakelig gode utsikter til suksessfullt forsvar.

11.Lg5 De6 Det faller ikke lett å forsvare Be7. På 11.- Te8 kan 12.Lb5 inntrefte. 12.e5! Hvit har opprettet et fast bondesentrum og er forut for sin motstander i mobiliseringen av sine krefter. Den neste oppgaven for hvit består i å plassere sin løper på c4. Den ugunstige plasseringen av den sorte damen kommer utfoldelsen av det hvite initiativet til gode.

12.- Td8 13.Da4 Dc6 Etter 13.- Sc6 14. d5! Txd5 (til matt fører 14.- Dxd5? 15. Tf1 D6 16.Txd8+ Sxd8 17.De8+ Lf8 18. Lh6) 15.Lc4 er de hvite mulighetene uten videre å foretrekke, Polovodin-Kaminskij, Sovjet-mesterskapet 1982.

14.Db3 Hvit tvinger nå som før Lc8 til å forsvare Bb7, og tar derigjennom bevegesfriheten fra løperen. 14.- Dc7 15.Lc4 Tf8

16.e6 På denne måten går hvit over til avgjørende handlinger. Hvis nå 16.- fxe6 17.Lxe6+ Lxe6 18.Dxe6+, så åpner spillet seg, og hvit får en enda større del av brettet under sin kontroll.

16.- f6 Bondene på e6 og e7 splitter opp den sorte stillingen. Dens forsvar er allerede en håpløs sak. 17.Lh4 Sc6 18.Lg3 Dd8 19.Da2 cxd4 20. cxd4 b6 21.d5 Mulig var også det foretøpige 21.Tfd1.

21.- Se5 22.Tfd1 Kh8 23.Sxe5 fxe5

Plassmangel! Diagram utgår!

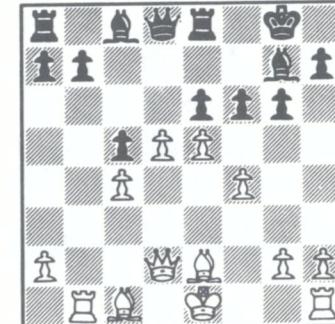
24.d6! Det avgjørende gjennombruddet. 24.- exd6 25.Ld5 Lxe6 Eller 25.- Tb8 26.Dxa7 med ustoppelige trusler 27.Dxb8 og 27. e7. Videre spill er da en rent teknisk sak.

26.Lxe6 De7 27.Tb1 Tae8 28.Ld5 Tc8 29. Tc6 Derigjennom forhindrer hvit 29.- Tc5.

29.- Txc6 30.Lxc6 h5 31.Da4 Lh6 32.De4 Først befant hvits hvitfeltede løper seg i spissen for angrepet, nå overtar hvits dronning denne rollen.

32.- Kh7 33.La4 Lf4 34.Lc2 De6 35.Lh4 Kg7 36.g3 Lh6 37.Le7! 1-0

Et typisk Jussupov-parti, hvor det lyktes ham å åpenbare sin stillingsteft.

16.d6! Bare slik beholder hvit initiativet. Etter 16.0-0 exd5 17.cxd5 fxe5 18.fxe5 Lxe5 ville alle de svarte offiserene komme i spill og dermed utligne sjansene.

16.- fxe5 17.Lb2 exf4 18.Lxg7 Kxg7 19. 0-0 Tf8 Etter 19.- e5 inntrefter 20.

d7! Dxd7 21.Dxd7 Lxd7 22.Txb7, og svart lider materielt tap. Hvis svart velger 19.- b6 20.Dxf4 e5, så følger 21.Df7+ Kh8 22.Tf6 Dd7 23.Td1 Dxf7 24.Txf7 Le6, likeså med klar hvit fordel. Jusupov - Malanjuk, 50. Sovjet-mesterskap, 1983.

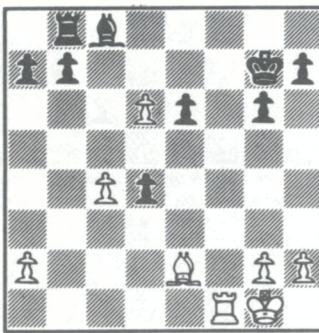
Poenget bak det allerede omtalte og forkastede trekket 13.- Lh8 består i at den svarte kongen etter avbyttet av den svartfeltede løperen nå ikke ville stå på g7, men på h8. Derigjennom ville 19.- e5 med suksess være mulig for sort fordi 20.d7 ikke ville være farlig, og etter 20.Tfd1 Dd7 21.Dd5 Tb8 22.Dxc5 b6 ville sort til og med komme i fordel, Av. Bychovskij-Polovodin, Irkutsk 1983. Derfor er det tilrådelig for hvit - ved postering av den sorte løperen på h8 i den ovenstående diagramstillingen ikke 16.d6, men 16.f5! gxf5 17.Lh5, og hvis 17.- Tf8, så 18.Tb3!, og etter 17.- Te7 er 18. d6 med sterkt angrep godt.

20.Txf4 Txf4 21.Dxf4 Df6 22.De4 Her er også andre, mindre suksessfulle forsokt, foretatt også av stormestre i verdensklasse. Tal, f.eks. valgte i 1983 mot Vaganjan 22.De3, og etter 22.- b6 23.De4 ble de enige om remis.

Tukmakov foretrak mot Ftacnik, Hastings 1982/83, det sterke 23.Kh1, men påpekt selv at sort med 23.- Kh8 24. Tf1 Dg7 utligner sjansene.

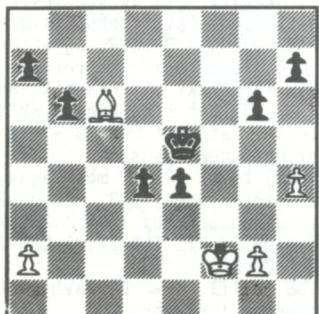
Beljavskij trakk 22.Dd2 mot Vaganjan i Moskva-spartakiaden 1983, men også etter det gjenopprettet sort likevekten med 22.- b6 23.Lf3 Tb8 24.d7 La6 25.Td1 Td8 26.De2 e5.

22.- Tb8 23.Tf1 Dd4+ Dameavbyttet er obligatorisk for svart. 24.Dxd4 cxd4

25.Tbl! En skarpsindig bedømmelse. Nå er svart ute av stand til å bringe sine offiserer i spill uten materielltap. Et år tidligere valgte Novikov mot Petrenko, Kaliningrad 1983, 25.c5, hvilket er svakere, fordi sort etter 25.- Ld7 26.Lf3 disponerer over det sikre svaret 26.- Lc6 27.Tbl Tf8 (28.Txb7+? Lxb7 29.Lxb7 d3 30.La6 d2 31.Le2 Td8). I det nevnte partiet hadde svart oversett dette forsøret, og etter 26.- Tc2 27.Tbl b6 var nettopp den stillingen oppstått som vi skal se nærmere på trekk senere i det foreliggende parti- et.

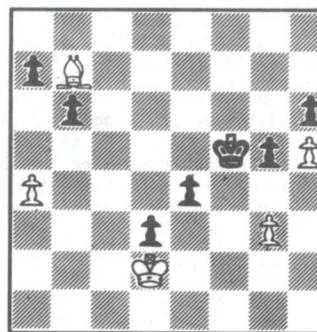
25.- Ld7 26.Lf3 b6 27.c5 Tc8 28.c6!
Denne tille, men elegante kombinasjonen burde man allerede nå betegne som vinnende, selv om kampen på langt nær er over.
28.- Lxc6 29.Tcl Ld7 30.Txc8 Lxc8 31. Lc6 Kf6 32.d7 Lxd7 33.Lxd7 Fasiten: Hvit har vunnet offiser, men til en forholdsvis høy pris, 3 minusbonder. Derfor ville ikke noen driste seg til å forutsi nederlag for sort, desto mer ettersom det lyktes for ham å gjøre sine sentrumsbonder uangripelig.
33.- e5 34.Kf2 e4 35.Lc6 Ke5 36.h4!

Novikov gjorde senere kjent at han hadde forberedt dette trekket mot Tukmakov! Hvit søker å gjøre motstanderen bonder på kongefløyen ubevegelig. Ser man det, forbedringer er altså mulig selv etter 36 trekk!

36.- h6 37.g3 g5 38.h5! I dette trekket, som hindrer avbytte av de hvite bondene, består mneningen med Novikovs "nyhet". I det omtalte partiet mot Petrenko, som kan betraktes som grunnlag for foreliggende sammenligning, tillot hvit avbytte av sine randbonder, og måtte snart ta til takke med remis.

38.- Kf5 39.a4 Ke5 40.Lb7 På denne måten binder hvit det sorte motspillet som er forbundet med a7-a6 og b6-b5.
40.- Kf5 41.Lc8+ Ke5 42.Ke2 Kd5 43.Lb7+ Ke5 44.Kd2 Nå er hvits hensikt forståelig: Kongen vil begi seg til feltet c4 for å tvinge motstanderen til bevegelse av sine sentralbonder, hvilket vil svekke disse.
44.- Kf5 45.Lc8+ Ke5 46.Kc2 d3+ En ansvarlig bedømmelse. Men etter 46.- Kd5 47.Lb7+ Ke5 48.Kb3 ville svart bli tvunget til 48.- e3 49.Kc2 e2 50.Kd2 d3 - slik at hvit likevel kunne nå sine mål med 51.La6 Kd4 52.Lb5! Ke4 53.Lxd3+ Kf3 54.Lxe2+ Kxg3 55.Ke3.
47.Kc3 Kd5 48.La6! Ke5 49.Lb7 Kf5 50. Kd2

Det er åpenbart at de svarte bøndene Bd3 og Be4 er dømt, hvorfor svart gir sin konge i oppdrag å erobre de hvite bøndene på g3 og h5. Kampen går derfor over i en ny fase.
50.- Kg4 51.Lxe4 Kxg3 52.Lxd3 g4 53.Lf5 Kf3 54.Ke1 Kf4 55.Lc8 Kg5 Redningsforsøket ved hjelp av en musefelle 55.- a6 (56.Lxa6? Kg5) strander på 56.Kf2! b5 57.a5 b4 58.Lxa6 med lett vinst.
56.Kf2 Kxh5 57.Kg3 Kg5 58.Lxg4 a6 Med 58.- h5 59.Lh3 Kf6 ville svart ha truk-

ket ut spillet, men etter 60.Kf4 Ke7 61.Ke5 Kd8 62.Kd6 a6 63.Ld7! b5 64.a5 h4 65.Le6 Ke8 66.Lc8 b4 67.Le6 Kd8 68. Kc5 Ke7 69.Ld5 ville hvit likevel ha vunnet.

59.Le2 b5 60.Lxb5 1-0
Et henrivende parti fra A til A, som dessuten har teoretisk verdi ikke bare i åpningen, men også i sluttspillet.

EUROPACUPEN: OSS UTSLÅTT

1. GM Agdestein	- GM Kirov	1-0	0-1
2. FM Heim	- GM Spassov	1-1	1-1
3. IM Tiller	- GM Velikov	0-1	1-0
4. FM Agdestein	- GM Radulov	1-1	1-1
5. IM Gulbrandsen	- IM Lokulov	0-1	1-1
6. FM Moen	- IM Danailov	0-1	1-0
Hatlebakk	- IM Danailov		1-1
		2-4	3-3

Egentlig nære på!

Det høres nok klart ut med 5-7 tap for bulgarerne fra "Slavia". Men det ville vært tilstrekkelig med remis for enten Gulbrandsen eller Moen 1. dag - for å avansere, for Simen kunne ha remisert 2. dag. På 6-6 ville scoren på 1. bordet ha avgjort.

IM Bjørn Tiller kommenterer

Hvit: IM Bjørn Tiller
Sort: GM P. Velikov Bulgaria (2425)
DRONNING-GAMBIT
1.d4 d5 2.c4 dxc4 3.Sf3 Sf6 4.e3 e6 5. Lxc4 a6 6.0-0 c5 7.Sc3 b5 8.Lb3 Lb7 9. De2 Sbd7 10.Td1 Db6 11.d5 c4 12.dxe6 Dxe6 13.Lc2 Lc5 14.Sd4 Med tiden fordelet til hvit, i følge Encyklopædiaen. 14.- Db6 15.b3 cxb3?! Interessant er T5.- Se5, hvoretter hvit bør spille 16.a4, f.eks. 16.- b4 17.a5(!) med komplisert spill.
16.Lxb3 0-0 17.Lb2 Se5 18.Sf5 Tf8?? Bedre er 18.- Tfd8, og sort kan kontrollere feltet d5.

19.Sd5! Sxd5 20.Lxd5 Tad8? Etter dette trekket er partiet forsrtapt.
21.Lxb7 Dxb7 21.- Txd1+ holder heller ikke: 22.Txd1 Dxb7 23.Lxe5 Txe5 24. Td8+ Lf8 25.Dg4 g6 26.Db4!
22.Txd8 Txd8 23.Lxe5 De4 24.Dh5 Td5
24.- Dxe5 25.Sh6+ og dama faller.
25.f4 Lxe3 26.Kh1 Txe5 26.- Td2 27. Dg4 g6 28.Sh6+ Kf8 29.Dc8+ Ke7 30.Sg8?
27.fxe5 g6 28.Sg3 1-0

Hvit: GM N. Kirov Bulgaria (2475)
Sort: GM Simen Agdestein

1.Sf3 Sf6 2.g3 g6 3.Lg2 Lg7 4.c4 c5 5. 0-0 0-0 6.d4 cxd4 7.Sxd4 Sc6 8.Sc3 Sg4 9.e3 d6 10.b3 Sxd4 11.exd4 Sh6 12.Lb2 Sf5 13.Sd5 Ld7 14.Se3 Sxe3 15.fxe3 Lc6 16.e4 b5 17.cxb5 Lxb5 18.Tf2 Db6 19. Tcl Lh6 20.Tc3 e5 21.Tcf3 Lg7 22.Lf1 d5 23.Lxb5 Dxb5 24.dxe5 dxe4 25.Te3 Tad8 26.De2 Td3 27.Txe4 Dd5! oi-oi-oi!
28.h4 Txg3+ 29.Kh2 Td3 30.Te3 Td1 31. Df3 Dd7 32.Kg2 Lh6 33.Tc3 Td8 34.h5 Td4 35.hxg6 Tg4+ 36.Kf1 hxg6 37.Tc4 Txc4 38.bxc4 De6 39.c5 Dxc4+ 40.Kg2 Td3 41.Da8+ Kh7 42.Tf3 Dg4+ 0-1

Kandidatturneringen

RUSSISK KAVIAR I FRANKRIKE

Montpellier

1 GM Jusupow	Sovjet	2600	x 0 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	9
2 GM Vaganjan	Sovjet	2625	1 x 1 0 1 1 0 1 1 1 1 1 1 1 1 1	9
3 GM Sokolow	Sovjet	2555	0 1 1 0 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	9
4 GM Timman	Holland	2640	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	8 1/2
5 GM Tal	Sovjet	2640	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	8 1/2
6 GM Spasski	Frankrike	2590	0 1 1 1 0 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	8
7 GM Beljawski	Sovjet	2640	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	8
8 GM Smyslow	Sovjet	2595	1 1 1 1 0 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	7 1/2
9 GM Tschernin	Sovjet	2560	1 1 1 1 1 0 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	7 1/2
10 GM Seirawan	USA	2570	1 1 1 1 1 1 0 1 1 1 1 1 1 1 1 1	7
11 GM Short	England	2575	1 1 1 1 1 1 1 0 1 1 1 1 1 1 1 1	7
12 GM Portisch	Ungarn	2625	1 1 1 1 1 1 1 1 0 1 1 1 1 1 1 1	7
13 GM Kortschnoi	Sveits	2630	1 1 1 1 1 1 1 1 1 0 1 1 1 1 1 1	6 1/2
14 GM Ribli	Ungarn	2605	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 0 1 1 1 1 1	6 1/2
15 GM Nogueiras	Cuba	2545	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 0 1 1 1 1	6
16 GM Spraggett	Kanada	2550	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 0 1 1 1	5

Kategori 14. ELO-gjenomsnitt 2598. GM-norm: 8 poeng.

De tre sterke russerne Jusupow, Vaganjan og Sokolow gikk altså direkte videre i VM-karusellen. Om den fjerde og siste plassen må det spilles stikk-kamp mellom Timman og Tal. Denne skulle egentlig begynne den 5. november, men ble utsatt til 2. desember. Så gjenstår det å se om hollenderen Jan Timman kan forhindre en hel-russisk Kandidat-turering!

VM-candidat Rafael Vaganjan

Viktor Kortchnoi var kanskje den som skuffet sine mange tilhengere mest. Her skal vi se hvordan han ble nedspilt av den ene av de tre som gikk videre i VM-syklusen:

Hvit: Viktor Kortchnoi, Sveits
Svart: Rafael Vaganjan, Sovjet
KATALANSK

1.Sf3 Sf6 2.c4 e6 3.g3 d5 4.Lg2 Le7 5.0-0 0-0 6.d4 dxc4 7.Dc2 a6 8.Lg5 b5! 9.Lxf6 Lxf6 10.Sg5? Lxg5 11.Lxa8 Dxd4

Har Kortchnoi havnet i en hjemlig analyse? Svart har to bonder og løperparet for kvaliteten.

12.Lg2 Sd7 13.Sc3 f5 14.b3 cxb3 15.axb3 Dc5 16.Ta2 Le7 17.e3 Ld6 18.Tc1 Se5 19.Dd2 Db6 20.Se2 Td8 21.Sf4 c5 22.Td1 c4 23.bxc4 Sxc4 Nå utgjør friboendene på dronningfløyen en stor trussel.

24.De2 a5 25.T2a1 Le5 26.Tab1 Txd1+ 27.Txd1 Sd6 28.Dc2 Sc4 29.Dd3 Kf7 30.De2 g6 31.g4 fxg4 32.Dxg4

32.- Sxe3! Denne taktiske muligheten har gått Viktor hus forbi.
33.Df3 Sf5 34.Sd3 Ld6 35.Tc1 Ld7 36.De4 Kf6 37.Td1 Dd4! 38.De1 b4 39.Le4 La4 40.Td2 Lb5 41.Kh1 Dc3 42.f3 Lxd3 43.Lxd3 Lf4 44.Td1 Dxel+ 45.Txe1 a4 46.Lb5 a3 47.Lc4 Sd4 48.Te4 e5 49.Kg2 b3 3:20, 2:35 0-1

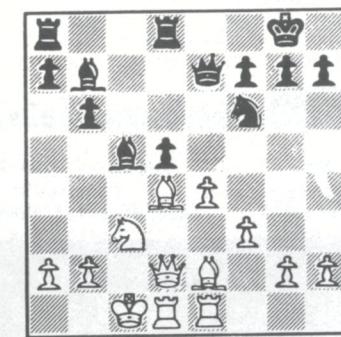
Som man ser av turneringstabellen ble dette en turnering der "alle slo alle". Mest overraskende i så måte var jumboen Spraggetts seire over Timman og Spasski. I det følgende partiet får vi se hvordan Spraggett la Spasskis drøm om en plass i kvartfinalen i grus:

Hvit: Kevin Spraggett, Kanada
Svart: Boris Spasski, Frankrike
ENGELSKE

1.c4 b6 2.Sc3 c5 3.Sf3 Lb7 4.d4 cxd4

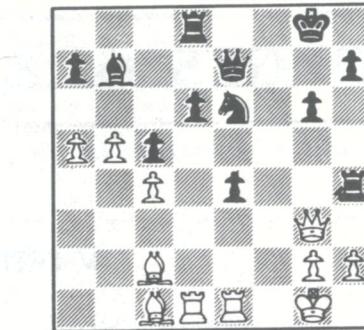
12. okt. - 3. nov.

5.Sxd4 Sf6 6.f3 Sc6 7.e4 e6 8.Le3 Lc5 9.Dd2 0-0 10.0-0-0 Dered har vi egentlig en "Sicilianer". De ulike rokader lover oss nå en heftig kamp!
10.- De7 11.Le2 Tfd8 12.Thel d5 13.cxd5 Sxd4 14.Lxd4 exd5

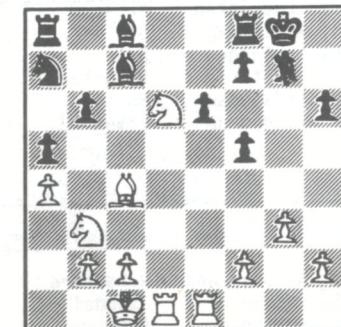
15.e5! Sikrer hvid en strategisk fördelen.

15.- Sd7 16.f4 Tac8 17.Kb1 Lxd4 18.Dxd4 Sc5 19.Lg4! Se6 20.Lxe6 fxe6 21.Sb5! Tc4 22.Dd2 g5 23.Sd4 gxsf4 24.Dxf4 Lc8 25.Te3 Tf8 26.Dh6 Ld7 27.a3 Tf7 28.Tf3 Tg7 29.Tf6! Tgx2 30.Tdfl! Tc8 31.Df4 Dc5 32.Kal Tbx2?? 33.Dg3+ Kh8 34.Tf7 Tg2 35.Txh7+ Kxh7 36.Tf7+ Kh6 37.Tf6+ 2:05, 2:29 1-0

29.Td5! Et helt uventet kvalitetsoffer!
29.- e3 30.Lxe3 Txc4 31.Lg5! Dd7 32.Td2 Sxg5 33.Lb3! Se4 34.Lxc4+ Kh8 35.Dh4! Te8 36.Tf2! Dg7 37.Tf7 Dd4+ 38.Kh1 h5 39.Df4 g5 40.Tf8+ Txf8 41.Dxf8+ Kh7 42.Lg8+ 2:28, 2:25 1-0

Så en hurtig eksekusjon fra Exverdensmester Tals hånd:
Hvit: Michail Tal, Sovjet
Svart: Viktor Kortschnoi, Sveits
SICILIANSK
1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 Sc6 6.Lg5 e6 7.Dd2 Le7 8.0-0-0 0-0 9.Sb3 a5 10.a4 d5 11.Lb5 dxe4 12.Dxd8 Lxd8 13.Thel Et uvanlig bilde:
Tal som fullendt posisjonsspiller!
13.- Sa7 14.Lc4 h6 15.Lxf6 gxsf6 16.Sxe4 f5 17.Sd6 Lc7 18.g3 b6

19.Sxf5! Men det vil selvfølgelig ikke si at han har glemt å kombinere!
19.- exf5 20.Ld5 Le6 På 20.- Tb8 følger 21.Te7
21.Lxa8 Txa8 22.Sd4 Ld5 23.Te7 Tc8 24.Sb5 1:35, 2:16 1-0

3 13.H.Sneltvedt Skien US 3 14.E.Olsen Caissa 3 15.S.Fjellseth Caissa 3 16.N.Engedal 1911 3 17.T.Norland Stavanger 3 18.H.Andersen Sarpsb. 2½ 19.O.P.Skårås Elverum 2½ 20.J.Rojahn Kongsb. 2½ 21.Ø.Andersen 1911 22.L.Tidemann Andersen Caissa 2½ 23.R.Emsgård Tempo 2½ 24.R.Hansen Caissa 2½ 25.G.Flakstad Elverum 2½ 26.A.Johannesen 1911 2 27.K.Mosby Skien US 2 28.S.Sidselrud Kongsv. 2 29.0.Birkeland Kr.sand 2 30.R.Steffensen Kragerø 2 31.L.Sidselrud Kongsv. 2 32.E.Helenius Kr.sand 2 33.R.Frigstad Kr.sand 1½ 34.P.Farmen Caissa 1½ 35.M.Wendelborg Langesund 1½ 36.T.V.Jakobsen Sarpsb. 1½ 37.J.A.Thorsen Kragerø 1½ 38.P.Thornsberg Fr.stad 1 39.O.J.Rosenvold Skien US 1 40.K.Clausen Kragerø 1 41.M.Vildalen Kragerø 1

Igjen viste altså Thomas Heiberg sin merkverdige evne til å slå til når det først gjelder! På samme måte som under Nordstrand GP fikk vi se hvilken enorm betydning motivasjonen (de fete penge-premieene) har for ham.

Ved siden av Thomas, bydde turneringen på en del andre overraskelser. BL.a. var GM Curt Hansen ille ute i første runde mot Ulf V. Henriksen, og for tilskuerne så det ut til at han nærmest var heldig da partiet endte remis.

Ellers klarte Bruce Diesen, som en av de meget få i nyere tid, å beseire IM Knut J. Helmers. I et vanskelig tårnsluttspill med bonde under bukket Knut Jørjan plutselig en bonde og dermed partiet, mens en kollega fra samme Stjerne-himmel samtidig var i ferd med å rundlure "Nordens Kasparov".

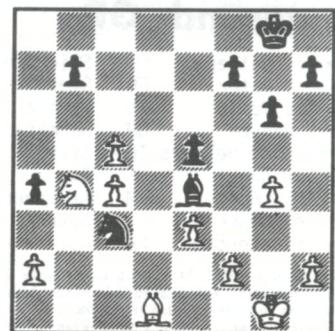
Ellers må Langesund Sjakkklubb få all ære og ros for et utmerket arrangement, både rent sportslig og teknisk! Det er jo nesten utrolig at de klarte å skaffe til veie så mange penge og så mange toppspillere!

Turneringsledelsen gjorde dessuten en glimrende jobb.

THOMAS HEIBERG KOMMENTERER

Hvit: Thomas Heiberg, Stjernen
Svart: Ferdinand Hellers, Sverige
KONGEINDISK
1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Lg7 4.Lg5 0-0 5.Sf3 d6 6.e3 Sbd7 7.Le2 e5 8.0-0 Te8 9.Tc1 c6 10.dxe5 dxe5 11.Dd2 Db6 12.Tfd1 a5 13.Lh4 Sc5 14.b3(!) Før avspark bestemte hvit seg for å spille avventende, få motstanderen fram på banen for så å prøve å utnytte rommet bak. Trekket ble fulgt av et taktisk preget remistilbud, hvor poenget var å få svensken til å tro han satt overfor en harmløs motstander(!)
14.- Lf5 15.Sel Ted8 16.Db2 Txdl 17.

Txd1 a4 18.Da3 18.b4 a3 19.Dd2 Dxb4 20.Lxf6 Lxf6 21.Sd5 Dxd2 22.Sxf6+ Kg7 og poenget med tårnbyttet viser seg.
18.- Sfe4 19.b4 Sxc3 20.Dxc3 Se4 21.
Da3 c5 Et kritisk punkt i partiet. Hvit er satt under press, men svart er allerdede i tidsnød. Nå er 22.b5 dårlig p.g.a. 22.- g5. 23.Lg3 Sxg3 24.hxg3 e4!
22.Le7 Lf8 23.Lxf8 Txf8 24.Sd3 Td8 25.
bxc5 Da5 26.Db4 Dxb4 27.Sxb4 Txdl+ 28.
Lxd1 Sc3 29.g4 Le4? Svart er i tidsnød og går i fella. Bedre var 29.- Lb1 og 30.Lc2 taper p.g.a. 30.- Sxa2.

30.Sd5! Sxd5 30.- Lxd5 31.cxd5 Sxd1
32.c6 vinner for hvit. Etter 30.- Sxd1 31.Sf6+ Kg7 32.Sxe4 a3 33.Kf1 f5 34. gxf5 gxf5 35.Ke2 Sb2 står svart nestbest, men kan vel kjempe videre.
31.cxd5 Lxd5 32.a3 Lc6 33.Kf1 f5??
Her var 33.- f6 bedre.
34.gxf5 gxf5 35.Ke2 Kf7 36.Kd3 Ke6 37.
Kc4 f4 38.Lg4+ Kf6 39.h4 h6 40.exf4
exf4 41.Kd4 Svensken klarte klokka, men bare et beinbrudd kan hindre hvit i å vinne.
41.- f3 42.Lc8 Ke7 Hvis 42.- Kg6 så vinner 43.Ke5 Kh5 44.Kd6 Kxh4 45.Kc7 h5 46.Lxb7
43.Ke5 Kd8 44.Lg4 Ke7 45.Lf5 Lb5 46.
Le4 Kd7 På 46.- Lc6 vinner 47.Lxc6 bxc6 48.h5
47.Lxb7 Le2 48.Ld5 Kc7 49.Kf6

1-0

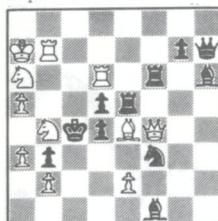
Problemisten

Redaktør: Nils G.G. van Dijk, Åsgrenda 66, 5095 Ulset.

Årsturneringer for 2- og 3-trekkere. Oppgaver og løsninger sendes spaltens redaktør.

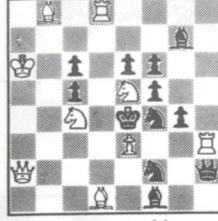

3307 K. Skogsden
2.pr.Thema Danikum

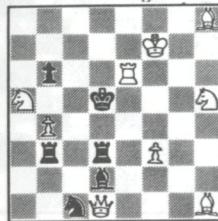
Matt i to trekk

3308 Bj. Blikeng
1.ho.Thema Danicum

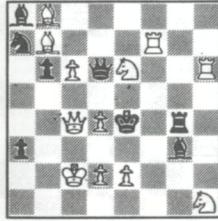
Matt i to trekk

3309 N. Kuligin USSR

Matt i to trekk

3310 Lars Larsen
Danmark

Matt i to trekk

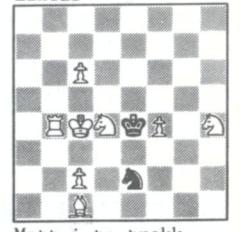
OPPGAVENE I DAG

Som forrige gang igjen et sterkt nordisk innslag, som starter med 2 norske laurbær! Gratulerer! I 3307 må Sa4 trå forsiktig for ikke å ødelegge 4 tema-varianter. 3308 viser blokader, kombinert med frigjøring og mattførelse. Kuligin kombinerer matt- og parade-endring. Vår danske venn frister med forsøksspill. 3311 er et sjærmerende all-round problem. 3312 er inspirert av min artikkel i NSb, 4/5-84 (se etter!). 3313 har forspill etter slag på d4, men et flott nøkkeltrekk fører til overraskende vendinger. 3314 er et vakker eksempel på vår nylig avdøde Narvik-problemists skaperverne i den böhmiske stilten. Den ble i sin tid fratatt 1. premien da tsjekkerne mente at mattbilde-kombinasjonene ikke var nye, men den flotte forførelsen 1.Lc2? burde ha reddet plasseringen!

3311 Lajos Riczu
Ungarn

3312 K. Skogsden
Lindås

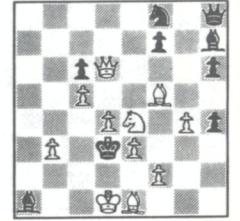
Matt i to trekk

UTENLANDSKE PROBLEMTURNERINGER

CHESS LIFE. For vanlige ortodokse problemer og hjelpmatter. Sendes til: David L. Brown, 204 Irving Avenue, Rockford, Illinois 61103, USA.

PROBLEMAS. Alle sorter, sendes til: A. F. Argüelles, Av. Principe Asturias, 35, 4º, 2a, Barcelona (12), Spania.

3313 Espen Backe
Hamar

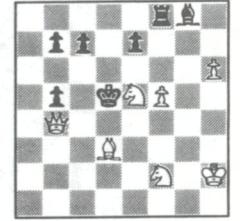

Matt i tre trekk

WCCT 3

Hittil inkomne norske bidrag til løpende landslags-turnering er 36 bidrag, jevnlig fordelt over 9 av de 10 oppgitte temakrav. Kvaliteten synes å være jevnlig god, så vi har håp om å kunne spise kirsebær med de store! Interesserte som ennå ikke har mottatt tema-beskrivelsene bes snarest skrive til landslags-lederen (=problemredaktøren)

3314 Aug. Jenssen
Trollhättan 1933

Matt i tre trekk

Julenøtter tolv

SOM ALLE KAN GI SEG I VOLD!

Diverse kritiske røster har hevdet at fjorårets julenøtter var i vanskeligste laget. Dette fikk vi også en god pekepinn på da vi så hvor få som hadde sendt inn besvarelser. Særlig ille var det i gruppen for vanskelige nøtter, der vi kunne telle antallet besvarelser på en fot.

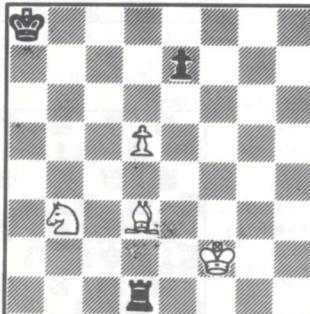
Men nå kan vi love at årets utgave av nøttene er atskillig lettere å knekke! Og dermed håper vi selv sagt på en oppgaveløserliste så lang som et godt år! (1986?)

Som i fjor er nøttene inndelt i: Lette, middels og vanskelige, og de beste besvarelssene i hver gruppe belønnes med bokpremier! Send løsningene til: Petter Haugli, Ole O. Liansgt. 21, 1500 Moss, innen 15. januar 1986! Glem ikke navn og adresse, og oppgi gjerne et spesialønske!

I oppgavene nr. 7, 8 og 11 trekker hvit og holder remis. I de øvrige oppgaver trekker hvit og vinner.

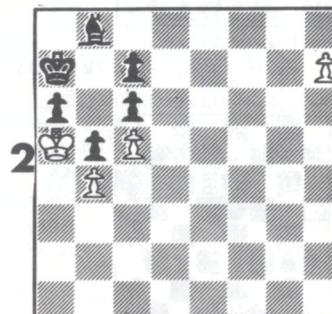
Til inspirasjon for alle våre ivrige oppgaveløsere: Redaksjonens egen private nisse i ferd med å knekke en vanskelig tårnstudie!

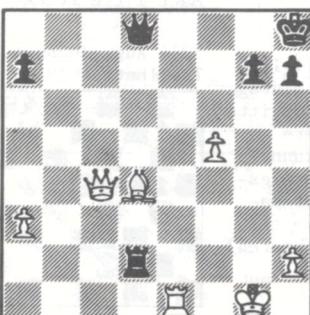
1

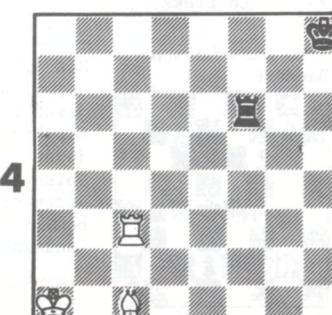
LETTE

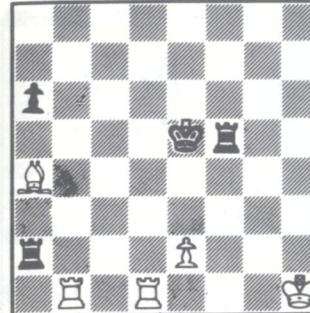
2

3

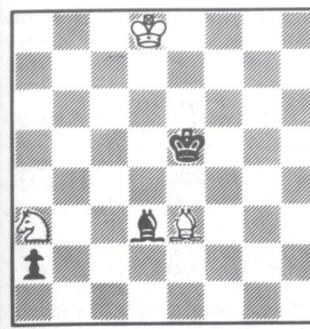
4

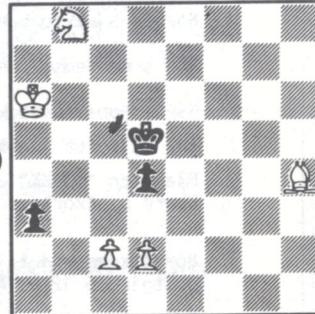
5

MIDDELS

7

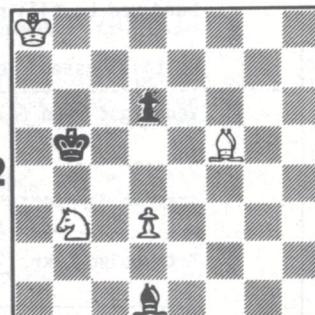
10

VANSKELIGE

11

12

ARTIKLER FRA NORGES SJAKKFORBUND

NORSK SJAKKBLAD - NSF's medlemsblad. 10 nr. årlig.
Informasjon, lese- og lærestoff. Abonnement 1986 kr. 120,-

Norsk Sjakkblad - tidligere årganger:

Nr.1,3-4/65, 1-2/66, 2-3/68 á kr. 7,-
Årgang 1975 (5 nr.) kr. 25,- 1976 (5 nr./nr.6 mangler) 30,-
1977 (nr.5,6) 12,- 1978 (6 nr.) 35,- 1979 (6 nr.) 35,-
1980 (nr.1,2) 14,- 1981 (8 nr.) 45,- 1982 (7 nr./nr.1
mangler) 40,- 1983 (8 nr.) 45,- 1984 (7 nr.) 40,-
Enkeltnummer pr. stk.: 1975-79 kr.7,- 1981-84 kr.8,-

Norsk Sjakkblad:

"Forundringspakke I" -10 forskj. nr. 1975-79 kr. 40,-
"Forundringspakke II"-10 forskj. nr. 1981-84 kr. 40,-

SAMLEPERM TIL NORSK SJAKKBLAD Med stiv rygg, som en bok.
Blå plastperm med gulltrykk. Plass til ca. 1½ årgang. kr.25,-

Norges Sjakkforbunds Års- og Håndbok. Med turneringsreglementer, lover, reglement, adresser etc. Uunnværlig! kr.75,-
Årsabonnement på nye ark til Års- og Håndboka kr.35,-

NSF's Presse-service. 24 nr. Aktuell! Årsabonnement kr.240,-

Norges Sjakkforbunds diplom. Fire farger, flott sak kr. 6,-

NSF's medlemsmerke med nål (jakkemerke) kr.30,-

NSF's jubileumsbok 1914-64 (517 s. innb.) Få eks.! kr.100,-

Bulletin fra lag-NM-finalen 1982/83/84/85 á kr.15,-

Plakaten "SJAKK" av Gino Scarpa kr.12,-
Store postkort av plakaten "SJAKK" kr. 4,-

Porto kommer i tillegg. Portofritt ved forhåndsbetaling til
postgiro 5 12 47 48 eller bankgiro 6003.30.02508.

20% rabatt til alle medlemmer og klubber i Norges Sjakkfor-
bund ved bestilling samlet på minst kr.300,-.

Bestillingseddelen sendes NSF, Frennings vei 3, 0588 Oslo 5

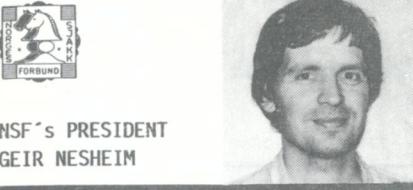
Vennligst send følgende artikler fra NSF's prisliste:

.....
.....
.....
.....

Totalbeløpet kr. _____ er sendt pr. postgiro bankgiro

navn

adresse

NSF's PRESIDENT
GEIR NESHEIM

DE TILLITSVALGTE

Var du med i høstturneringen i år? Du
møtte frem til avtalt tid, og var sånn
passelig fornøyd da det hele var over,
selv om noen halvpoeng gikk flytten
her og der?

Og en gang var ikke brett og brikker
stilt opp da du kom? Kjedelig at folk
ikke gjør som de skal! Men hyggelig
allikevel å kunne dyrke sin hobby på
den måten.

Og så er det kanskje snart årsmøte-
tid. Igjen skal dere i klubben prøve å
finne noen som er villig til å stille
opp brett og brikker, regne ut turne-
ringsresultater, kreve inn årskon-
tingent, forhandle om fornyelse av
leieavtale for lokalene og etterse
materiellet.

Det blir kanskje ikke så lett? Det

ender for ofte med at formannen må
presses til å ta ett år til - for det
er jo ingen andre som har tid eller er
villige...

Disse problemene forplanter seg til
hele det organiserte sjakklivet. Med
uvillige eller utbrente tillitsvalgte
har ikke sjakk noen sjanse i konkur-
ransen med det overveldende tilbud av
andre fritidsaktiviteter, der forholt-
dene er lagt profesjonelt til rette.
Og så klager vi over synkende medlems-
tall.

Men noen steder har man folk som er
villige og har ideer. Da blomstrer
sjakklivet, for spillet selv er godt
nok, bare rammen rundt holder dagens
mål.

Vi må heve statusen på det å være
tilitsvalgt. Bare hvis vi får dyktige
og villige folk inn i ledelsen av
klubber og kretser kan vi gjøre oss
håp om økt oppslutning. NSF må på sin
side gi tilbud om skolerung av ledere
som motiverer og inspirerer.

Blant annet derfor vil det bli arran-
get en stor tillitsmannskonferanse
for hele landet i januar 1986, med
temaet "Norsk sjakk mot 1990". Der bør
din klubb være representert!

Så ønsker jeg en riktig god jul - og
et godt nytt år - til alle!

Norges Sjakkforbund og Norges Sjakkforbunds Ungdom innbyr til

Tillitsmannskonferansen «NORSK SJAKK MOT 1990»

Fredag 17.-søndag 19. januar på Müllerhotell Drammen (tidl. Central)

Hovedtema: Medlemsrekrytering. Viktige stikkord blir barne- og
ungdomssjakk, økonomi og offentlig støtte og ikke minst driften av
klubber og lokallag. Det blir bl.a. gruppearbeid for å få fram de
mange gode idéer vi vet finnes allerede.

Innbydelse er gått til alle klubber og kretser. Det vil bli gitt
støtte til opphold og reisetilskudd især til langveisfarende. Vi
håper at DIN klubb blir representert i Drammen.

NYHET
I NORGE!

SJAKK-COMPUTER

MED 44 FORSKJELLIGE SPILLEFINESSER

Nyutviklet sjakkcomputer som passer for alle
- fra nybegynnere til aktive spillere!

NOEN AV FUNKSJONENE:

- ★ 16 forskjellige spillestyrker.
- ★ Eget program for behandling av problemstillinger.
- ★ Innebygget klokke. Beregner spilletid for begge sider.
- ★ Om ønskelig gir computeren hint om det beste trekket i en stilling. ★ Instruksjonshefte medfølger.

Send mot oppkav med 10 dagers returret og 2 års reklamsjonsrett etter Kjøpsloven.

..... stk. CXG 210 sjakkcomputer

Jeg ønsker å betale kr. 990, kontant Navn:

Jeg ønsker å betale kr. 350,- + 6 månedlige avdrag á kr. 130,- Postnr/sted:

**TELLINOR
IMPORT**

Postboks 1536, Glombo 1601 Fredrikstad
Ordretlf. (032) 12 108

DIPLOMER PÅ LAGER

Diplomer hører med på skolesjakk og i alle turneringer i alle fall med barn og ungdom. Vi har vært utsolgt en periode, men har nå fått trykket en NY UTGAVE i grønt og brunt på fint papir.

Pris kr. 4,- for medlemmer og medlemsklubber (kr.8 for andre).

Norges Sjakkforbunds Ungdom,
Frennings vei 3, 0588 Oslo 5
Tlf. (02) 15 12 41

Portofri levering ved forhåndsbetaling til postgiro 2037349.

DET ÅPNE NM 1986

spilles tradisjonen tro på Gausdal Høyfjellshotell i uka etter påske, 31.3.-6.4. Tenk allerede nå på din deltagelse. Kontakt Arnold J. Eikrem, tlf. 02-552284.

«SJAKKUTSALGET»

Butikk: Briskebyveien 48, Oslo 2,
åpen kun lørdag 11-14,
men også besøk ved avtale.
NB: nytt telefonnr. 02/55.22.84

ALT I SJAKK:
-til gunstige priser!

Brikker, brett, klokker,
magnetiske demonstrasjonsbrett,
noteringsskjema, Monrad-kort,
vegtabeller; Berger og Monrad,
post-sjakk-kort og -album.

Gode sjakk-computere ned til kr. 1.000,-
-også til utleie!

Kjempeutvalg i sjakk-litteratur:
Boken om VM-matchen nu i lager kr. 75,-
Informator no. 39, kr. 130,-
New in Chess, Yearbook 3/1985 A kr. 175,-
Åpningsserien fra Sportverlag,
alle 24 titler er nu kommet ut. kr. 60,-
Vår nye prisliste sendes på forlangende!

FORBUNDNSYTT

Kjeken blir administrasjonssekretær

Johs. R. Kjeken er ansatt som administrasjonssekretær på sjakkens kontor i Frennings vei 3. Han starter 3. januar og vil bla. ha det daglige arbeidet med Norsk Sjakkblad som redaksjonssekretær, men forøvrig inngå i kontorsamarbeidsavtalen mellom NSF og NSFU. Neppen noen kunne være bedre kvalifisert til jobben enn Kjeken. Han var i tidsrommet 1979-81 visepresident i NSF med et særdeles omfattende virkeområde, og han er internasjonal dommer og formann i Reglementsutvalget. I Norsk Sjakkblad har han tidligere vært en sentral medarbeider i fem år. Velkommen tilbake!

Redaksjonen vil nå være direkte tilknyttet kontoret med generalsekretær Øystein Brekke som ansvarlig redaktør.

Astrid Bakken fortsetter som kontormedarbeider, men heretter med kun 13½ times uke tirsdag - torsdag.

Omorganiseringen på kontoret vil forhåpentligvis gi en noe større kapasitet i det daglige, samtidig som vi må håpe at Norsk Sjakkblad kommer til å holde en bra standard.

Kontorets faste åpningstid vil være hverdager kl. 09.30 - 15.00.

Fast telefontid blir kl. 10.00-11.30 og 12.30-14.30.

MEDLEMSKONTINGENTEN I 1986

Clubben har i disse dager fått tilsendt medlemslister for det nye året.

Forbundskontingensten i 1986 er kr. 120 pr. senior, kr. 60 pr. junior (født etter 31.8.66) og fortsatt kun kr. 25 pr. lilleputt (født etter 31.8.73).

Fristen for innsendning av første medlemsliste er 1. mars, så det gjelder å komme i gang snarest mulig. Klubben har vel kontingentinnskriving pr. giro?

FØRSTERADEN - verd et abonnement!

NSFU's medlemsblad inneholder lesverdig stoff for alle sjakkinteresserte. Fra nr. 4/85 har Knut Helmers startet en lærespalte, og Rune Djurhus redigerer "oppgavespalten". Bladets kyndige redaktør er Geir Arne Drangeid, Sandnes (formann i Rogaland Skolesjakkutvalg).

Ved å innbetalte kr. 20 kan alle - uansett alder - bli støttemedlem i NSFU og derigjennom Førsterad-abonnent for 1986.

Send pengene til **NSFU, Frennings vei 3, 0588 Oslo 5**. Bankgiro 1609.13.83113 eller postgiro 2037349.

Viktig lederkurs i Steinkjer

Som et ledd i arbeidet med å styrke sjakken i Midt-Norge og nordover arrangerer NSFU ved månedskiftet et lederkurs i Steinkjer. De 19 deltagerne kom fra Trøndelagsfylkene og Nordland. Mange saker av viktighet for landsdelens sjakkliv ble belyst. Det er grunn til å tro at NSFU-kretsene i Nord-Trøndelag og Nordland nå får valgt styrer, etter at arbeidet en tid har ligget nede. I Nordland er naturligvis avstandene til det store problemet, og spørsmålet om deling av kretsene er fortsatt et aktuelt tema. På årsmøtet i Nordland Sjakkrets blir det foreslått å tillate klubber fra Helgeland å delta i Midt-Norge-serien fra neste sesong. Brønnøysund og Mosjøen sa seg interessert i dette allerede fra i høst.

